

Çukurova Gâvurdağı Tarihi ve Türkmenleri

Hazırlayan
Şahamettin KUZUCULAR

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

AKADEMİSYEN
KITABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılmaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-2396-83-4

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Kitap Adı

Çukurova Gâvurdağı
Tarihi ve Türkmenleri

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Kerem ACAR

Yayıncı Sertifika No:

25465

Yazar

Şahamettin KUZUCULAR

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital ANKARA/2018

DOI

10.37609/akya.1526

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

*Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com*

www.akademisyen.com

Bu çalışmamı; yemeyip yedirerek, giymeyip giydirerek, beni
lkesi ve kl­türüne hayırlı bir evlat yetiştirmek için çalışan babam
Emin Kuzucular, annem Nazlı Kuzucular ile artık vatanım olarak
kabul ettiđim Dörtyol'daki tüm hemřerilerime ithaf ediyorum.

ÖNSÖZ

Bu inceleme, Dörtöyol, Payas, Gâvurdağı ve Amik ovası tarihine ışık tutmak amacıyla yapılmıştır. Yöre tarihi hakkında yapılmış birkaç araştırma ile ya; sadece tarihinin bir bölümü sınırlı kalmış ya da başlangıcından günümüze bir bütün olarak ele alınmamıştır.

Dörtöyol, Payas ve civarı tarihinin, 1908 yılından günümüze uzanan tarihi üzerinde birkaç çalışma yapılmış, 1908 den öncesi tarih hakkında müstakil bir inceleme ortaya konmamıştı. Çalışmamızda Dörtöyol Payas ve civarı tarihini demir çağından bu güne ele almaya çalıştık. Bu nedenle elinizde tuttuğunuz kitap başlangıçtan günümüze dek uzayan bütün bir tarih halinde yapılmış ilk çalışmadır.

Çukurova, Erzurum Atatürk, Fırat, Sütçü İmam üniversiteleri ile Çukurova ve Hataylı birçok araştırmacı yazar, Hatay ve Çukurova bölgelerinin tarihine dair çok sayıda incelemelerde bulunmuş, İskenderun, Payas, Dörtöyol, Erzin, Gâvurdağları, Amik Ovası, Osmaniye, Adana, Ceyhan ve Kadırlı tarihleri ayrı ayrı yazılmıştır. İnceleme esnasında bu çalışmalardan önemli ölçüde yararlandığımız için değerli yazarlarına çok teşekkür ediyoruz.

Çalışmamda, Dörtöyol ilçesinin kuruluşu (1867) öncesindeki ve sonrasındaki tarihi ortaya koyarak, bu coğrafyaya yerleşen boy, oymak, aşiret ve kethüdalıkların kökeni hakkındaki bilgileri derleyerek, Dörtöyol civarındaki antik kalıntıların ışığında Dörtöyol'un kültürel ve sosyolojik gelişimlerini anlatmayı denedim.

Böylece bozlak ve barak havaları ile şekillenen Gâvurdağı ve Çukurova âşık edebiyatının oluşumuna zemin hazırlayan kültürel ortamın ve âşıklık edebiyatı geleneğinin şekillenmesine etki eden unsurlar ortaya konmuş, kültürel zemini de belirlenmiş olacaktır.

Bölge tarihi ve kültürü; Gâvurdağı (Binboğa), Amik Ovası ve Çukurova'nın tarihi ve kültürünün bir parçası olarak ele alınmış, bu yüzden Çukurova, Amik ve Binboğa tarihi ile birlikte incelenmiştir.

Bölgenin tarihi ile mensubu olduğu Gâvurdağı âşık edebiyatı arasındaki ilgiyi belirlemek bu çalışmanın diğer bir amacıdır.

Tarih ile edebiyat, edebiyat ile kültür, kültür ile sosyal çevre arasındaki bağlantıları göz önünde bulundurarak hareket ettiğimizde, Gâvurdağı âşıklık geleneğinin özellikle kendine özgü söyleyiş ve melodik yapısını daha iyi kavramak mümkün olacaktır. Gâvurdağı havaları olarak adlandırılan bozlak ve barak türü uzun havaları, varsağı ve koçaklama nazım biçimlerini, türkülü hikâyeler ve ağıtları, türkülü uzun havaları vb ortaya çıkaran yaşam biçimi irdelenmeden ortaya konulacak verilerin anlamlı olmayacağı açıktır.

İnceleme, dünden hareketle yörenin bugünkü sosyo ekonomik ve kültürel ortamını anlamamızı sağlayan bir çalışma olmuştur.

ÖZET

Payas ve Dörtyol tarihi bir anlamda Hatay, Çukurova ve Gâvurdağı tarihidir. Bu yüzden Payas ve Dörtyol tarihi; bu bölgele-
rin tarihi ile birlikte incelenmiştir. Demir ve tunç çağlarındaki bölge
tarihi ile Kizzuvatna, Hitit, Kue krallığı, Asur, Kilikya Krallığı, Pers,
Makedon, Selaukos, Roma, Bizans, Sasani, Emevi, Abbasi, Kilikya
Ermeni Krallığı, Selçuklu, Haçlı seferleri, Antakya Kontluğu, Mem-
luk, Ramazanoğulları; Osmanlı, Milli mücadele ve Cumhuriyet
dönemindeki Dörtyol tarihi kronolojik olarak ortaya konulmuştur.

Bu çalışma, altı bin yıl öncesinden günümüze kadar uzanan
bölge tarihini ortaya koymaktır. Ayrıca, Antakya, Gâvurdağı,
Çukurova ve Amik ovası çevresinin Türk yurdu haline getirilme
mücadelesi ile yörenin sosyal, kültürel ve ekonomik yapısı sütün-
de durulmuştur. Bölgedeki Türk boyları, cemaatleri ve oymakla-
rı üzerinde bilgiler verilmiştir. Oymak ve cemaatlerin yerleştiği
bölgeler, yerleşim yerleri, iskânları, göçleri ve tarihleri üstünde
durulmuştur. Diğer bir amacımız da yerleşik hayata geçen Türk-
menlerin, nerelere iskân edildiği, iskân yerlerindeki boy cemaat
ve oymakların menşeleri hakkında cevaplar sunulmuştur

Çalışmamızda Antakya, Gâvurdağı, Çukurova ve Amik ovası
tarihi genel olarak yazılmış, Dörtyol, Payas ve Gâvurdağı'nın ta-
rihi odak noktası olmuştur. Bölge tarihi içinde Dörtyol ve Payas
tarihi temel bakış noktasıdır.

Kinet höyüğünden çıkan arkeolojik buluntularla yörenin MÖ
ki tarihi, İssos kenti ile İssos Savaşı sonrasında bölgede hüküm
süren Selaukos, Roma ve Bizanslılar zamanındaki yörenin tarihi
incelenmiştir.

Müslüman devletlerinin akınlarının başladığı süreçten itibaren
sırasıyla: Emevi, Abbasi, Türk devletlerinin bölgedeki yerleşme
mücadeleleri, Haçlı Seferleri sırasında yörede oluşan Ermeni Ki-
likya Devleti ve Memluk hâkimiyeti esnasında yörede tutunmaya
başlayan Türk varlığı üzerinde durulmuştur. Ramazanoğlu beyli-
ği ve Osmanlı hâkimiyeti yılları irdelenmeye çalışılmıştır.

Bu tarihi süreçte Dörtyol ve civarına yerleşen Türk kitleleri-
nin boy, oymak ve kethüdalık kökenleri de aydınlatılmaya gayret

edilmiştir. Gerileme döneminde Dörtöyol ve civarının derebeylikler sürecinde ekonomik ve kültürel yönlerden geri kalışı ile ortaya çıkan sosyo ekonomik buhranları ele alacak olan çalışmalara ışık tutabilmek ve bu tip çalışmaların önünü açabilmek başlıca amaçlardan birisi olmaktadır.

Yöreğe yerleşen Türkmen oymaklarının boyları, cemaatler şeklinde bölünmeleri, kethüdalıkları ve iskân oldukları yerler hakkında detay bilgilere kadar inilmeye gayret edilmiştir.

14.yüzyıldan beri bölgenin sancak merkezi olan Payas'taki Özeroğulları beyliği üzerinde durulmuştur. Özeroğulları'ndan sonra bölgede ayanlık yaparken derebeyliği de kuran Küçükaliogulları tarihi üzerinde detay çalışmalar yapılmıştır.

Çukurova, Gâvurdağları ve Amik ovası tarihi irdelenirken bu bölgelerdeki yakın tarihe şekil veren Reyhanlı aşireti ile Kadirli, Kozan ve Feke de derebeylik kuran Kozanoğulları ile ilgili konulara değinilmiştir.

Dörtöyol merkez ilçesinin 1865 yılından sonra kuruluşu, Fırka-ı İslâhiye ve bölgeye aşiretlerin iskân edilmesi ve sonuçları irdelenmiştir. 1908 Ermeni isyanları, Milli mücadelede ilk kurşun ve çete direnişleri bölüm bölüm ele alınmıştır.

Dörtöyol, son yıllardaki sanayileşmeye paralel olarak artan nüfusu ile etrafındaki köylerle birleşmiş; 20- 30 yıl öncesine kadar ayrı ayrı köyler olarak anılan: Ocaklı, İcadiye, Kuzuculu, Çaylı, Özerli, Karakise, Rabat ve Oğulbek gibi yerleşkelerle coğrafik olarak birleşmiş; bu köyler, Dörtöyol'un birer mahallesi haline dönüşmüştür. Dörtöyol ile birleşerek Dörtöyol ilçesinin bir parçası haline gelen bu köylerin bazılarının kuruluş tarihi 400-500 yıl öncesine kadar uzanabilmektedir.

Dörtöyol ve civarına yerleşen muhacirlerin yerleşim öyküleri üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Dörtöyol tarihini ortaya çıkarabilmek için de Dörtöyol'un tarihini, Gâvurdağı ve Çukurova tarihinin bir parçası olarak ele almamız icap etmiştir. Bölgenin tarihi: Başlangıçtan Bizans hâkimiyetinin bitmeye başlaması, İslami dönem ve 1865'den günümüze kadar Dörtöyol tarihi şeklinde ve çeşitli bölümler halinde ele alınmıştır.

ABRACKTS

History of Dörtyol is in fact, history of Hatay, Çukurova and Gâvurdağı. In this context it has been viewed chronologically considering the history of whole region. from the Iron and Bronze Ages and Kizzuvatna, Hittite Civilization, Kindom of Kue, Assyrian Civilization, Kingdom of Kylycia, Persian Empire, Macedon Civilization, Selaukos, Roman Empire, Byzantine Empire, Sasanid Empire, The Umayyad Dynasty, The Abbasi Dynasty, Kingdom of Kylycia Armenia, Seljuk Empire, Crusades, Antioch Earldom, Memluk, Ramazanoğulları, Otoman Empire, National Struggle, Republic Era.

By the help of archeological foundlings the history BC of the region, Issos City, Selaukos which ruled on the region after the Issos Battle, The history in Roman and Byzantine Empires period has been considered.

Turkish presence that started to hang on over this region since the beginning of Invasions of Muslim Nations, struggles of Umayyad, Abbasi, Turkish Nations, The Armenian Kilikia Kingdom that was founded after the Crusades and Memluk sovereignty has been emphasized. The year of Ramazanoğulları Domain and Otoman Empire are considered.

In this historical process the roots of Turkish Mass that settled down in Dörtyol and around has been tried to be enlightened. One of the main aims is lighting the way for the researches which are searching for the reasons of socio-economical crisis that had appeared by the regression term of Ottoman Empire and regress of the feudals in the area.

After the establishment of Dörtyol Town after 1865, Armenian rebellions, the firs bullet in National Battle and guerilla resistances are handled in ten parts.

KEY WORLDS

Payas, Gâvurdağları, Çukurova, Amik ovası, Kınık, Misis, Hatay, İskenderun, Dört Yol, Adana, Kinet, eşkıya, derbeylik, aşiret, Türkmen, oymaklar, Ermeni, ilk kurşun, Fırka-ı İslâhiye, Avşar, Ulaş, Karalar, Bozdoğan, İssos, Osmanlı Selçuklu, Küçükaliogulları, Halil Bey, Dede Bey, Mıstık Paşa, Dadaloğlu, Kara Hasan Paşa, İlk Kuşun, Milli Mücadele, Osmaniye, Belen, Kovanbaşı, Mamure, Kanlı Geçit, Güllükaya, Fransız İşgali, Güney Cephesi, Abbasi, Emevi, Osmanlı, Ermeni, Kilikya, Asur, Pers, Danuna, Luvi, Que, Kizzuvatna, İskender, Salmanassar, Memun, Harun'ür Reşit,

İÇİNDEKİLER

Önsöz	v
Özet	vii
Abrackts	ix
Key Worlds	x
Kısaltmalar	xv
İSSOS- Kınık – Ovası Civarındaki Antik Kalıntılar	xvii

1. Bölüm

Başlangıçtan Bizans Hâkimiyetinin Sonuna Kadar

İssos Ovası Tarihi	1
a) Neolitik, Demir Tunç Çağlarında İssos Ovası ve Çevresi	1

Kizzuvatna, Hitit, Asur, Frigler ve Persler Zamanında

İssos- Kınık – Ovası Tarihi	5
a) Kinet Höyüğü ve İssos Kentinin Gerçek Yeri	5
b) Kinet Höyüğündeki Buluntular	6
c) Kinet Kazılarının Amacı	7
d) Kinet Kazılarında Elde Edilen Sonuçlar	8
e) İssos Kenti ile Karıştırılan Epiphaneia Kenti	9
f) İssos Savaşı ve Makedonyalı İskender	13
g) Kinet Adı Nereden Geliyor?	19
h) Seleukoslar ve Roma Döneminde Antakya ve İssos- Kınık – Ovası Tarihi	20
ı) Sasani İşgalleri ve Ayas Savaşı	22
g) II. İSSOS Savaşı	23

2. Bölüm

Bölgenin İslam Orduları ile Tanışmaya Başlaması	25
a) Emevi, Abbasi ve İlk Türk Akınları	25
b) Bölgeye İlk Müslüman Türklerin Gelmeye Başlaması	29
c) Bölgenin Selçuklu Hâkimiyetine Geçmesi	32
d) Ermeni Krallığı ve Haçlı Seferleri	33

e) Memluklar ve Yöreye Türk Boylarının Kalıcı İskânı	38
f) Yöreyi Türk Yurdu Haline Getirme Mücadeleleri	40
g) Yöreye Yerleşen Türk Boyları ve Adları Yerleşim Yerleri	44
h) Çukurova, Payas Ve Haruniye'deki Boyların Yerleşim Sınırları	45
ı) Ramazanoğulları Beyliği Süreci	48
j) İSSOS Ovasının Kınık Ovası Haline Gelmesi	49
Kınık Nahiyesi (1517–1696)	50
Bölgedeki Aşiretler, Yerleşkeleri ve Tarihi Süreçleri	51
Boy ve Aşiretlerin Sosyal ve İdari Yapısı	53
a) İl Erleri	54
b) Aşiretlerde Aile	54
c) OBA, Mahalle ve Tır	55
d) Bölük	56
e) Cemaat ve Kethüdalık	56
e) Oymak	57
f) Boy ve Boy Beyi	58
g) İl - Millet	59
Aşiretlerde Sosyal ve İktisadi Yaşam	59
Bölgede Bulunan Belli Başlı Boy, Oymak ve Aşiretler	61
b) Bozdoğanlar	65
c) Harbendeli	67
d) Varsak	68
e) Karkın	69
d) Beğdili	70
e) Döğer	71
f) Dodurga	72
ı) Bayat	73
i) Cerit	74
j) Ulaşlar	76
k) Kozanoğulları	78
l) Yüreğir: (Üreğir Yürear)	79
m) Bayındır	80
n) Kınıklar	81

o) Tecirli Aşireti	83
ö) Reyhanlı Aşireti	84
p) Çepniler	85
r) Eymürler	86
s) Fettahoğulları	87
s) Noğaylar	89
ş) Berendi, (Borandı)	90
t) Sirkıntılı Aşireti	91
u) Yörükler	91
Yörenin Osmanlı İdaresindeki Tarihi ve Durumu	93
a) Özer İli Sancağı ve Özeroğulları'nın Boyları	95
b) 1375'Ten 1865 Yılına Kadar Bölgedeki Göçerlerin Durumu	98
c) Payas Sancağı Ve Parlak Günleri	101
d) Bölgenin Öneminin Azalmaya Başlaması	107
e) Duraklama Döneminde Payas Sancağı	108
f) Payas ve Hac Yollarında Güvenliğin Azalmaya Başlaması	109
g) Belen (Beylan) Kazasının Durumu	110
Derebeylik Sürecinde Payas Sancağı	111
a) Payas'ta Derebeylik ve Küçükaliogulları Sülalesi	111
1: Küçük Ali Bey Dönemi: (1757-1771)	114
2: Küçük Ali'nin oğlu Halil Bey (1771-1803)	116
3=Küçükalioglu Mehmed Dede Bey (1803-1817)	129
4= Mustafa (Mısdık) Bey (1828-1861)	135
b) Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın Bölgeyi İstilasını	138
5=) DEDE BEY (1861-1865)	146
5. a) Küçükaliogulları Devlet Düşmanı Mıydılar?	148
c) 1850 Yıllarında Bölgedeki Aşiretlerin Durumu	153
d) Fırka-İ İslâhiye'nin Amaçları	154
f) Fırka-İ İslâhiye Hareketi ve Aşiretlerin İskânı	156
g) Fırka-İ İslahat Hareketinin Tamamlanması	160
h) İskânın Başarılması ve Sonuçları	164
i) Derebeylikler Sürecinin Bölge Üzerindeki Sosyo Ekonomik Etkileri	167

i) Yöre Şartlarında Oluşan Âşıklık Geleneği- Bozlak ve Barak Havaları	171
j) Dörtöyol İlçesinin ve Adının Ortaya Çıkışı	175
k) Çukurova Ve Dörtöyoldaki Ermeni İsyanları	177

3. Bölüm

Milli Mücadele Yıllarında Güney Cephesi ve İlk Kurşun	187
Mondros Mütarekesi, İşgallerin Başlaması ve Diğer Gelişmeler	187
İskenderun'un İngiliz ve Fransızlar Tarafından İşgali- 1918	188
a) Milli Mücadelede İlk Kurşunun Atılması	192
Dörtöyol ve Payas'ın İşgali	192
Mehmet Kara ve Milli Mücadelede İlk Kurşununatılması	193
Kaç Kaç Olayları ve Ermeni Fransız Mezalimi	195
Dörtöyol Da Direnişin Düzenli Hale Gelmeye Başlaması	197
Çökek Baskını	202
Çetelerin Sosyal Yaşantısı	202
Suriye İltifatnamesi ve İngilizlerin Yöreden Çekilmesi	204
Dörtöyol Da Kuvay-ı Milliye'nin Kurulması	204
Gürlevik Baskını	205
Payas Müdafâ Hattı	206
Kara Fatma ve Kara Hasan Paşa	208
b) Kara Hasan Paşa ve Çetesi	209
Gavurdağlarındaki Çetelerin Genel Durumu	
Karargâh Merkezleri	211
Hassa Çephesi ve Akbez'deki Manastır Kuşatması	212
Güllükaya Savaşı ve Bulgurpınarı Baskını	214
Güney Cephesindeki Direnişin Organize Hale Gelmesi	216
25 Ocak 1920 tarihli şifreli yazıda Mustafa Kemal	219
Osmaniye Düziçi Hattı	222
Mamure Savaşları	223
Kovanbaşı Savaşı	224
Kanlı Geçit Savaşı	225
Güneydeki Direnişlerin Sonucu ve Ankara Antlaşması	226

Ankara Antlaşmasının Hükümleri	227
c) Osmanîye, Erzîz, Dörtîyol ve Payas'ın Kurtuluşu	229
Dörtîyolun Beldeleri ve Tarihçeleri	230
1) Büyük Çaylı Ve Yeşilköy	230
2) Kuzuculu	234
3) Yeniyurt	236
Aydınlı Aşireti	236
4) Karakese	237
e) İcadiye ve Dörtîyol Çevresine Muhacirlerin Yerleşmesi	238
Erzîz ve Tarihçesi Hakkında	241
Erzîzdeki Tarihi Kalıntılar	243
Epiphaneia Kenti	243
Ceneviz Kalesi	244
Kırmıtlı	244
Turunçlu'daki Antik Kentler ve Roma Hamamı	244
Başlamış'daki Tarihi Kalıntılar	244
a) Selanik, Arnavutluk ve Balkan Göçmenleri	245
b) Girit Göçmenleri	246
Cumhuriyet Döneminde Dörtîyol	247
Sonuç	250
Faydalanılan Kaynaklar	255
Başbakanlık Osmanlı Arşivlerinde Payas ve Dörtîyol İle İlgili Kaynakça	261
Sözlük	309

KISALTMALAR

a.g.e.= Adı geçen eser

a.g.y.= Adı geçen yazı

ANMED= Anadolu Medeniyetleri Dergisi

AÜ= Atatürk Üniversitesi

AÜSBF= ANKARA Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

AÜDTCF= Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fak.

Bkz= Bakınız

BOA= Başbakanlık Osmanlı Arşivi

C= Cilt

ÇÜ= Çukurova Üniversitesi

Çev.= Çeviren

DH. EUM.= Dâhiliye Nezareti Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti

DH. HMŞ.= Dâhiliye Nezareti Hukuk Müşavirliği Kalem-i

DH. İD.= Dâhiliye Nezareti İdare Kalem-i

DH. İMM.= Dâhiliye Nezareti İskân-ı Muhacirin Müdüriyeti

DH. KMS.= Dâhiliye Nezareti Kalem-i Mahsus Müdüriyeti

DH. MB. HPS. M.= Dâhiliye Nezareti Mebni-i Emriye ve Hapishaneler Müdüriyeti Mütferrik

DH. SN.M.= Dâhiliye Nezareti Sicil-i Nüfus Müdüriyeti

DH. ŞFR.= Dâhiliye Nezareti Şifre Kalem-i

Der.= Dergisi

DN= Dosya No:

DTCF= Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi

DTCFD= Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi

Ens.= Enstitü

Erz.= Erzurum

GN= Gömlek No:

Fak.= Fakülte

FN= Fon Kodu: İE.EV..

H.z.= Hazreti

İ.A.M.M.= İskân-ı Aşair ve Muhacirin Müdüriyeti

İst.= İstanbul

İ.Ö.= İsa'dan önce

İ.S.= İsa'dan sonra

İÜ= İstanbul Üniversitesi,

Kitb.= Kitap evi

Matb.= Matbaası

MEB= Milli Eğitim Bakanlığı

MÖ= Milattan Önce

MS= Milattan sonra

S.= Sayı

s.(shf, Shf)= Sayfa

SBE= Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sos. Bilm. Ens.= Sosyal Bilimler Enstitüsü

SÜİ= Sütçü İmam Üniversitesi

Sütç. İmam. Üniv.= Sütçü İmam Üniversitesi

T.C.= Türkiye Cumhuriyeti

T.A.E=: Türklük Araştırmaları Enstitüsü Dergisi.

T.D.V.= Türk Diyanet Vakfı

TDK= Türk Dil Kurumu

TTK= Türk Tarih Kurumu

YY, yy,= Yüzyıl

Y.Lisans= Yüksek Lisans

Yay.= Yayınları

İSSOS- KINIK – OVASI CİVARINDAKİ ANTİK KALINTILAR

İssos ovası ve çevresinin tarihini müstakil olarak ele almak mümkün olmadığından İssos ovası ve İssos ovasındaki şehirlerin tarihini Çukurova ve Amik Ovası tarihi ile birlikte ele almak gerekir. Buna rağmen İssos ovasının yerel tarihini ve civar illerle birlikteki bölgesel tarihini belirleyen kalıntılar da bulunmaktadır. Bunların başında Kinet Höyüğü, İssos kenti harabeleri, Mıgır Tepesi yakınlarında bulunan Domuzdamı mevki denilen bölgedeki kalıntılar, Rabat Köyü güneyindeki vadinin doğu yamacı zirvesinde bulunan Mancınık Kalesi, Erzin su kemerleri, Erzin'deki Epiphaneia kenti, Burnaz bölgesindeki Antik liman ve kent kalıntıları, Rabat köyü mezarlığı, Sokullu Külliyesi, Cin Kule, Kinet Höyüğü,) yanından geçen Roma yolu ve köprü yıkıntısı vardır. İskenderun, Sarıseki Kalesi, Sarı seki'deki Yunus Sütunu diye adlandırılan Septimus Severius'un yaptırdığı Zafer Takı, İskenderun Karaağaçtaki Telli köy höyüğünde yapılan kazılar, (Mc Ewan-1930), Arsuz'da bulunan tarihi kalıntılar, Amanoslardaki kaya ve lahit mezar tipleri, kilise ve manastır yıkıntıları ve Dört Yol'da Karabıyık Dede denilen yatacın bulunduğu muntıkadaki yerleşim yeri kalıntıları, Erzin, Başlamış köyü yakınlarındaki kale ve kent harabeleri bölgenin bir diğer kalıntılarıdır. Payas'tan başlayarak Erzin'e kadar uzanan dağ etekleri veya derinliklerinde bulunan çeşitli uygarlıklara ait mezar kalıntıları, Payas, Karbeyaz'daki Hitit mezarları, Kuzuculuda nekropoller (antik toplu şehir mezarları) M.S. 2.-3. yüzyıla, Karakese'de M.S. 4.-5. yüzyıla ait kaya ve toprak mezarlar vb gelmektedir. Bölgedeki kazılarda lahit, cam şişe ve kaplar, pişmiş toprak kaplar, kandil ve mühürler, İssos Ovasının yerel tarihi hakkında fikir verebilecek arkeolojik buluntulardır.

Dört Yol, Erzin ve Payas'ın dağ eteklerinde bulunan Köylüler ve defneciler tarafından açılmış mezarlarda kırmızı renkli pişmiş topraktan yapılmış, çanak, çömlek, seramik kalıntıları bulunmuştur. Bu kaplar arasında gözyaşı şişeleri, kulplu sürahiler, çorba kâsesi şeklinde yapılmış seramik tasların yanı sıra camdan yapılmış kırık veya sağa sola atılmış eşya parçalarını bu gün bile görebilmek mümkündür. Bu tarihî kalıntılar, Luvi, Que, Kizzuwatna,

Selaukos, Roma ve Bizans medeniyetleri veya yörede bir zamanlar hüküm süren Ceracimeler gibi korsan veya eşkıya kavimlere veya bunlardan birisine ait olduğu muhakkaktır.

Yol inşaları esnasında ortaya çıkan antik devir mezarlarından buna benzer eşyalar bulunmuştur. Dört Yol ve civarındaki mezar tiplerinden seramik sanduka tip mezarlar ile yeraltına ve kayalara oyulmuş kubbe tavanlı yaklaşık 1,5 metre yükseklikte ve kimi-lerinde dört beş kişinin kemikleri bulunan oda mezarlar dikkat çekicidir. Oval yapılı yeraltı oda mezarlarına, ölen kişiler bir takım eşyaları ile gömülmüşlerdir. Bu mezarların pek çoğu köylüler tarafından bulunmuş ve yağmalanmıştır. 20–30 tanesi yan yana oyulmuş oda tipli mezarların girişi bir kayaçla kapatılmıştır. Örneğin Rabat mezarlığının hemen üstündeki bu tip bir mezarlık köylüler tarafından tahrip edilmiştir.

Bir tanesi Dört Yol saat meydanın da sergilenen geniş ağızlı devasa küplerden bazıları Mancınık Kalesi ve Rabat köyü civarlarında ilk konulduğu yerlerde hâlâ durmaktadırlar. Ocaklı ve Kuzuculu civarlarında yüzlerce, binlerce insanın toplu halde gömüldükleri mezar alanları vardır. (Kaynak: Şair, Emekli Öğretmen, Emin Can, Ocaklı, 1941) Deli çay yakınlarındaki bu toplu mezarların İssos savaşında ölen askerlere ait olması kuvvetle muhtemeldir.

FAYDALANILAN KAYNAKLAR

1. Ahmet Cevdet Paşa, Tezahir, (Cavit Baysun) , TTK Basımevi Ankara.
2. Ahmet Cevdet Paşa, Marûzat,s. 143, Hz.Dr.Yusuf Halaçoğlu.
3. Abdurrahman Kütük, Kozanoğları Tarihi, Ekrem Matbaası, Adana, 2004, s.7.
4. A.Gül, Üzeyir Sancağının Sosyo İktisadi Yapısı, Erzurum. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, 1996.
5. Ahmet Özdemir, Avşarlar ve Dadaloğlu, Dayanışma Yayınları, I.Baskı, Ankara 1985.
6. Ahmet Refik, Anadolu'da Türk Aşiretleri, S. 84.85.86.87. Enderun Kitabevi, İst. 1989.
7. Akif Bilge Çelik, Fırka-ı İslahiye, Yüksek Lisans Tezi, Sütçü İmam Ünver.; SBE, K.Maraş, 2008.
8. Ali Sevim, Anadolu'nun Fethi, Selçuklular Dönemi (Başlangıçtan 1086'ya Kadar).
9. Ali Sevim, Genel Çizgileriyle Selçuklu Ermeni ilişkileri, Ankara 1983, s.30–33.
10. ALTAY, M. H., 1965. Adım Adım Çukurova, Kemal Matbaası, Adana 1965: shf.,12.
11. A: Münir Kozanoğlu, Kozanoğulları, Bakış Matbaası, İst.1983, s.78.
12. A. Nükhet Adıyeke, Osmanlı İmparatorluğu ve Girit Bunalımı (1896–1908), TTK, Ankara, 2000.
13. Anonim, Kuzucunun Tarihi,http://www.kuzuculu.bel.tr/Sayfa_13_Tarihimiz.aspx.
14. Anonim, Ulaşlı Toplulukları Hakkında Bilgiler, devturkler.com/devturk/ulasli-topluluklari-hakkinda-bilgiler.
15. Anonim, Varsak Türkleri, varsakturkleri.blogcu.com/varsakturkleri/.
16. Anonim, /kuzuculubeldesi.tr.gg/Kuzucununun-Tarihi.htm.
17. Aptullah Kuran, Mimar Sinan, İstanbul1986, s. 148,149.
18. Atalay, Besim (2006). Divanü Lügati't - Türk. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi. ISBN 975-16-0405-2.
19. Atilla Canbolat, Hatay Türkmen Aşiretleri ve bu Aşiretlerin İskânı, Sütçü İmam Ünvr. K.Maraş, Y.Lisans Tezi, Eylül , 2006.

20. Ayşegül DAYI, Dört Yol Tarihi, K. Maraş, Sütçü İmam Üniversitesi, SBE, Yüksek Lisans Projesi, 2007.
21. AYPARLAR, H., Haziran 2002. Bazı Yönleriyle Kırıkhan, Kültür Ofset Basımevi, Kırıkhan.
22. Baki Yaşa Altınok, Rakka Ve Orta Anadolu Ekseninde Bir Oymağın Tarihi (Ceritler),.hbektasveli.gazi.edu.tr/dergi.
23. Başbakanlık Osmanlı Arşivi, B.E.O., Mühimine, No.: 340957.; "Osmanlı Orduyu Hümayunu Şube: 2 Numro: 10292.
24. Bekir Uludağ, Tarih Boyunca Çukurova, Mersin, 1948, s.6- 13.
25. Burcu Buzpınar, Çukurova Türkmen Aşiretleri, belgeler.com/blg/15ch.
26. Cihan Alibekiroğlu, Ulaşlı internet sitesi, forum,10 Haziran 2008.
27. Cezmi Yurtsever-Çukurova Türkmenleri, Aşiretler-Kökenler, cezmyurtsever çukurovatrkmenleri.blogspot.com.
28. Cezmi Yurtsever, Payas Tarihi, Ekrem Matb., 2008.
29. Cezmi Yurtsever, Bozdoğan Aşireti Çukurovayı İstila Etti cezmyurtsever-çukurovatrkmenleri
30. Claudia TEMPESTA, Antiokhos IV Epiphanes ve Kilikya;w.akmedadalya.com/ozet_tr.php?catagor).
31. Cüneyt Kanat, Memluklar ve Çukurova, Yapı Kredi Ban. Yay., İst.,2000.
32. Dört Yol Belediyesi, Tarihçe ve İlk Kurşun, <http://www.dort-yol.bel.tr/okp/>
33. Dr. Kemal Çelik, Millî Mücadele'de İlk Kurşun ve Dört Yol'un Düşman İşgalinden Kurtuluşu, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Sayı 41, Cilt: XIV, Temmuz 1998.
34. Dr. Kemal Çelik, Milli Mücadelede Adana Havalisi, Ank. 1999.
35. Dr.Doğan Gün, XVIII. Yüzyılda Antakya'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı, AÜ.SBE.,Yeni Çağ Tarihi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ank., 2006.
36. Dr. Fuat Şancı,Hatay İlinde Türk Mimarisi I.,Ankara Üniver., Sosyal bilimler Enst., Ank., 2006, s.7).
37. Dr. Mesut Çapa, Yunanistan'dan Gelen Göçmenler, Shf. 67 / dergiler.ankara.edu.tr/dergile.
38. Dr. Doğan Gün, XVIII.Yüzyılda Antakya'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı, AÜ SBE, Doktora Tezi, Ank., 2006 (1708-1777).

39. Dr. Özcan Tatar, XVIII. yüzyılın ilk yarısında Çukurova`da Aşiretlerin Eşkivalık Olayları ve Aşiret İskânı, Fırat Üniv., SBE,, Elazığ, 2005.
40. Dr.,Zeki Boyraz,Erzin'in Kuruluşu, Gelişmesi Ve Fonksiyonel Özellikleri, Fırat Üniversitesi, aku.edu.tr/AKU/DosyaYoneti-mi/SOSYALBILEN).
41. Doç.Dr. Yılmaz Kurt, Tarih İçinde Bütün Yönleriyle Osmaniye Sempozyumu
42. El-Belazuri," Fütuh'ul- Buldan" çev. Mustafa Fayda, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. Ankara,1987.
43. Erkan Konyar, Kizzuvatna'nın Doğu Sınırları: Adana, Osmaniye ve Kahramanmaraş Höyükleri'nde 2006 Yılı Araştırmaları).
44. Evliya Çelebi, Seyahatname, (Seyit Ali Kahraman-Yücel Dağlı), 3. Kitap, İstanbul, 1999.
45. Evliya Çelebi Seyahatnamesi, MEB. Yayınları, CII, Shf. 173-181 F.Sümer, 19. YY. da Çukurova'da İçtimai Hayat, TTK Basımevi, Ankara, 1994.
46. Faruk Sümer, Bozoklu Oğuz Boylarına Dair, DTCTFD, S.XI; Ank. 1953, s.80-82).
47. F. Sümer, Bayındır, Peçenek ve Yüreğirler, DTCTF, Der. S.XI, s. 320-321.
48. Faruk Sümer, Oğuzlar, Tarihleri, Boy Teşkilatları, Destanları, ist, 1999.
49. Faruk Sümer, Bozoklu Oğuz Boylarına Dair, DTCTFD, S.XI; Ank. 1953.
50. F. Gülay Mirzaoglu, Toroslar'dan Çukurova'ya Yankılanan Ses: "Bozlak",Ankara 1998.
51. Füsün TÜLEK, Osmaniye Arkeolojik Yüzey Araştırması 2008,ANMED Sayı: 2009-7.
52. Halil Sahillioğlu, "Antakya" Mad. İslam Ansiklopedisi, (T.D.V.), C. 3, İstanbul, 1991, s. 228.
53. Hilmi Bayraktar, Kırım ve Kafkasya'dan Adana Vilayeti'ne Yapılan Göç ve İskânlar (1869-1907) Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Shf., 405.
54. Mehmet Tekin, Hatay Tarihi, Ankara, 2000.
55. Mehmet Tekin, "Deprem ve Tarihte Antakya Depremleri", VI. Hatay Tarih ve Kültür Sempozyumu, Antakya, 2004,s.6.

56. Mehmet Asaf, 1909 Ermeni Olayları ve Anıları, _ Hazırlayan, İsmet Parmaksızoğlu, TTK, Ank.,1986.
57. ALTAY, M. H., 1965. Adım Adım Çukurova, Kemal Matbaası, Adana1965.
58. H.Aksüt, Anadolu'da Aleviliğin Sosyal ve Coğrafi Kökenleri, Art Yay. Ankara.
59. Hilmi Dulkadir, Avşar Elleri İçel Kültürü, Sayı: 40-53, Yıl:9-10-11.].
60. http://www.hatay.gov.tr/ortak_icerik/hatay/gezelim/sokulu/sokulu.htm
61. http://www.hatay.gov.tr/ortak_icerik/hatay/gezelim/sokulu/sokulu.htm
62. İlhan Şahin, XVI. Asırda Halep Türkmenleri, S. 694.695.696. Tarih Enstitüsü Dergisi, Sayı 12.
63. İsmet İPEK, Osmaniye'nin Altındaki Kayıp Şehir; Kınık, www.ofad.org.tr/component
64. Kadir Aslan, Milli Mücadelede Dört Yol, Hatay 1991, s. 22-29.
65. Kasım Ener, Tarih Boyunca Adana Ovasına Bir Bakış, Berksoy Matbaası, İstanbul, 1961.
66. Kazım Yaşar Koprıman, Baybars I, İslam Ansiklop., C5, s. 221.
67. Mahmut H. Şakiroğlu, Çukurova Tarihinden Sayfalar, Payas Ayanı Küçükaliogulları, Aü Dtcf, Tarih Araş.Der., C.15, S. 26. Ank.,1991,dergiler.Ankara.edu.tr/d.
68. Marie-Henriette GATES, Kinet Höyük 2002,ANMED Sayı: 2003-1.
69. Mehmet ERSAN, Selçuklular Zamanında Anadolu'da Ermeniler, Ankara 2007.
70. Mehmet Toksoy, İstintaknâmelere Göre II. Fırka-ı İslahiye ve Sonuçları, VI. Hatay Tarih ve Kültür sempozyumu, 2002 Antakya, Shf 169).
71. M.Fuad Köprülü, Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluşu, Ankara. 2002, s. 658.).
72. M. Fuad Köprülü," Afşar", İ.A s. 30.
73. Muammer Türk, Ebu Ubeyde B. Cerrah'ın Hediyesi Antakya, Color Ofset, Hatay, 2011.
74. Mustafa Onar,Kozanoğulları,turkoloji.cu.edu.tr/ÇUKUROVA/sempozyum).

75. Murat Topaloğulları, Osmanlı Devletinin Çözülme Devrinde Kozanoğulları, Erciyes Ünver.,S.B. Enst. Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 2007.
76. Prof. Dr. Mustafa H. SAYAR, Mersin, Adana, Osmaniye ve Hatay İlleri 2006 Yılı Yerleşim Arkeolojisi ve Tarihi-Coğrafya Çalışmaları, ANMED Sayı: 2007-5.
77. Mühimme defteri 162 s. 205 EV3Sıt-1 B 1173= Şubat 1760).
78. Osmanlı Arşivi, Hattı Hümayun, 500/24481-A.
79. R.Özdemir, Osmanlı Döneminde Antakya'nın Fiziki ve Demografik Yapısı (1709-1860) , Belleten, LVIII (221), Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1994.
80. Prof. Dr. Refet Yinanç, Dulkadir Beyliği, S. 8, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yük. Kurumu, Ank. 1989.
81. Prof. Dr. Erman Artun, Çukurova Üniversitesi'nde Halk Kültürü ile İlgili Yapılan Çalışmalar,turkoloji.cu.edu.tr/HALK EDEBIYATI.
82. Salih Akyel, Payas Tarihi, İstanbul 1966.
83. Salim Çöhçe, "Doğu Akdeniz Çevresinde Türk Hâkimiyetinin Tesisi", Ortadoğu'da Osmanlı Dönemi Kültür İzleri Uluslararası Bilgi Şöleni Bildirileri, C. I, Ankara, 2001, s. 144.
84. Semra Kır, Milli Mücadele Döneminde Dört Yol ve Çevresi, Yük. Lisans Tezi, İst. 2004.
85. Sevim Ali -Yücel Yaşar, Türkiye Tarihi, C. 1, Ankara,1990, s. 8.
86. Sezer Arslan, Balkan Savaşları Sonrası Rumeli'den Türk Göçleri Ve Osmanlı Devleti'nde İskânları, Trakya Üniv., SBE, Yüksek Lisans Tezi, 2008.
87. Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi,Hatay Aylık Kültür ve Keşif Dergisi, <http://www.antakya.com/index.php?option>
88. Şebnem Özonur, Antakya Haçlı Prinsipliği'nin Sonu, , Marmara Üniversitesi, TAE, Yük. Lisans Tezi, 2008, Shf.2.
89. Teoman Ergül, Bir Kentin Özgün Tarihi, .salihli.bel.tr/upl/Salih.
90. Türkmen, Ahmet Faik, Hatay Tarihi, c. 3 İstanbul 1939 Hatay Tarihi c. 4 (Hatay manda tarihi ve silahlı mücadele devresi) İstanbul 1939.
91. Türkiye Tarihi, Yılmaz Öztuna, c. 7, s. 227.
92. Uzunçarşılı, İ. H., 1988. Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 297s.

93. Yücel Özkaya, Osmanlı İmparatorluğunda Ayanlık, Ankara 1977.
94. Y. Halaçoğlu, '18.YY.' da Osmanlı İmparatorluğunun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi, TTK Basımevi, 1991, Ankara.
95. Yrd.Doç. Dr. Nevin Akkaya, Dadaloğlunun Şiirlerindeki Tarihi Olaylar Ve Bu Olaylarda Yer Alan Özel Kişiadları, turkoloji.cu.edu.t.
96. Prof.Dr.,Osman Turan, Selçuklular Zamanında Türkiye, Boğaziçi Yay., İstanbul, Shf., 78).
97. Adil Bayer, Nereden Nereye Erzin, Öz Akdeniz Matb., Adana, 2008.
98. Em. Tümg. İhsan Sarıkaya, Belgelerle Ermeni Sorunu, Gnkur. Basımevi, Ankara, 1984.
99. Erdoğan Aslıyüce, Çukurova'nın Yıldızı Ceyhan, Ekrem Matbası, Adana, 2008.
100. Ali Coşkun, Hassa'da Milli Mücadele, Fransız-Ermeni İşgali, hassa.bel.tr
101. Yrd. Doç. Dr. Süleyman Hatipoğlu, 'Doğu Meselesi ve Milli Mücadele'de Osmaniye, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Sayı 43, Cilt: XV, Mart 1999
102. Ahmet Hulki Saral, Türk İstiklal Harbi, Güney Cephesi, C.4, shf, 395
103. Askeri Tarih Belgeleri Dergisi, sayı:103, Ocak 1997,
104. Mustafa Onar, Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı Yazışmaları, Cilt I, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1995, Cilt.I, s.40)
105. Prof. Dr. Şerife Yorulmaz, Çukurova'da Kuva-yı Milliye Yapılanmasının Temel Özellikleri, dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/45
106. Kemal Çelik, Çukurova'nın İşgali Döneminde, Fransız Propaganda ve Casusluk Faaliyetleri ile Millî Kuvvetlerin Buna Karşı Yayımladığı 1920 Tarihli Yeni Bir Belge, .ataum.gazi.edu.tr/pdf/cukurova
107. Askeri Tarih Belgeleri Dergisi, sayı:103, Ocak 1997, s.62; belge no.28
108. Osman Tufan, Kilikya Doğu Bölgesinde Milli Hareketler ve Kozan Sancağı İle Mülhakatının Kurtuluş Hatıraları, - 1964.,
109. Dr. Kemal Çelik, Adana ve Çevresinde, Ermeni ve Fransız, Cinayetleri, 29-30 Mayıs 2004'te Ankara'da Ermeni Araştırmaları II. Uluslararası Kongresi bildirisi, shf.7 <http://strateji.cukurova.edu.tr>.)

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVLERİNDE PAYAS VE DÖRTYOL İLE İLGİLİ KAYNAKÇA

Tarih: 29/C /1071 (Hicrî) Dosya No:3 Gömlek No:237 Fon Kodu: İE.DH

Mısır'dan avdet eden Sadaret Darüssaade ağasının kapu çukadarları Hüseyin ve Mehmed ağaların eşkiya tarafından soyulduklarına dair Payas Kadısı Ali Efendi tarafından yazılan arıza. g.tt

Tarih: 07/Za/1077 (Hicrî) Dosya No:6 Gömlek No:724 Fon Kodu: İE.EV.

Payas Kalesi Dizdarı İbrahim Hasan hizmet etmekle bigayr-ı hak vazifesi uhdesinden ref edilmekle bersabık uhdesine tevcihi hakkında vakıf mütevellisi Mehmed tarafından yazılan arz.

Tarih: 13/C /1086 (Hicrî) Dosya No:6 Gömlek No:515 Fon Kodu: İE.AS.

Kıbrıs Kalesi'nden Avretadası Kalesi'ne verilmiş olan beş top-la Karaman'dan mezkur ada için verilip Payas Kalesi'ne kadar da nakl edilmiş olan barutun Avretadası'na bade't-teslim Trablus nam Beylerbeyi Hasan Paşa'dan miri sabununu bi'l-ahz İstanbul'a getirilmesine dair derya beylerinden Abdülkadir'e verilmiş olan ferman.

Tarih: 14/B /1090 (Hicrî) Dosya No:21 Gömlek No:2545 Fon Kodu: İE.EV.

Payas'da vaki Şeyh Mustafa Medresesi'nin mahlul olan müderrisliğinin uhdesine tevcihi hakkında Sivasi Mehmed Efendi talebesinden Mehmed imzasıyla yazılan ve Müftü Ali Efendi tarafından tahşiye edilen istida.

Tarih: 20/B /1090 (Hicrî) Dosya No:2 Gömlek No:126 F o n Kodu: İE.MT.

Canib-i Hicaz'a azimet eceğinden dönünceye dek hizmetine kimse tarafından müdahale edilmemesinden bahisle hükmi-şerif isdarı ricasına dair Haleb'in Payas Kalesi Dizdarı Abdullah imzalı arzuhal.

Tarih: 26/L /1092 (Hicrî) Dosya No: 606 Gömlek No:25560
Fon Kodu: C..AS.

Payas Kalesi muhafızlarının bir senelik mevaciplerinin Edirne Mukataası malından Payas Kalesi kethüdası marifetiyle tamamen alındığı.

Tarih: 29/Z /1096 (Hicrî) Dosya No:4 Gömlek No:353 Fon Kodu: İE.AS.

Haleb eyaleti dahilinde Payas müstahfızları mevacibi için Adana Mirimiran ve Kabzımal Nazırı Ahmed Paşa'ya verilen halenin irsaliyesi. a.g.tt.

Tarih: 28/Ra/1100 (Hicrî) Dosya No:2 Gömlek No:2665 Fon Kodu: İE.EV.

Ceddinin İstanbul, Edirne, Havsa, Bergos, Belgrad, Sigetvar, Temaşvar, Vişigrad, Sokul Beckerek, Şam, Haleb, Payas, Bor, Niğde'de evkafı olup bunların mürtezika ve ehl-i cihatının birer aylık vazifeleri cülus münasebetiyle kat olunmuş ve bu defa altışar aylık vezaif ba defter kendisinden mutalebe edilmekte bulunmuş olduğundan halbuki Sigetvar ve Tamaşvar ve Belgrad'da olduğu gibi bazılarının ne evkafı ve ne de ehl-i cihatı kalmadığından bahisle talep edilen mebaliğın affı ricasıyla İbrahim Hanzade Ali imzasıyla yazılan mektub.

Tarih: 19/Ş /1101 (Hicrî) Dosya No:23 Gömlek No:2729 Fon Kodu: İE.EV.

Edirne'de vaki Sultan Murad Evkafı kurasından Dimetoka kazasına tabi Gürgencik nam-ı diğer Dudlu (Dodi), Ovaagaç maa Payas, Akçaalan ve Gümölcine'ye tabi Manastır karyeleri reayasının vakıf cizyesi ellibeşer ve ispençesi yirmibeşer akçe olduğu halde memuru tarafından yüzellişer akçe talep edilmekte olduğundan bahisle kura-yı mezkure reayasının yazdıkları istida.

Tarih: 01/Ş /1104 (Hicrî) Dosya No:38 Gömlek No:3643 Fon Kodu: İE.ML.

Payas Kalesi neferatının mevaciclerinin Şehid Mehmed Paşa Evkafı'ndan verilmek üzere yedlerinde mevcut beratlarına bina-

en Adana Mukataası'ndan tesviyesi hakkında İbrahim Hanzade Ali tarafından verilen arzuhal üzerine Adana Valisi'ne yazılan hükme dair tezkire.

Tarih: 29/Ra/1106 (Hicrî) Dosya No:41 Gömlek No:3954 Fon Kodu: İE.ML.

Haleb gümrük mukataasından tekaüdiyesi bulunduğu dair berati suretine binaen malumü'l-mikdar akçeyi kabz eylediği hakkında Mustafa bin Receb'in ikrarını havi Payas Kadısı Musa tarafından yazılan hüccet.

Tarih: 23/B /1106 (Hicrî) Dosya No:33 Gömlek No:3813 Fon Kodu: İE.EV.

Sultan Süleyman'ın bir han ve bir imaret bina ettiği Cebel-i Bakras Derbendi reayasından (588) neferin derbendcilik hizmetini eda ve Antakya'dan Payas'a kadar ulaklara mahsus yirmi res bargir işe etmek mukabilinde tekalif-i divaniyeden muaf oldukları beyanıyla kendilerinden cizye alan Gülce Mehmedoğlu'ndan şikayeti havi reaya-yı mezkure tarafından yazılan istida.

Tarih: 29/Z /1107 (Hicrî) Dosya No:44 Gömlek No:4321 Fon Kodu: AE.SMST.II.

Şehid Mehmed Paşa Evkafı'ndan Payas kazası ipeğin Ali mütevellie verilmediğinden arzuhal. a.g.tt

Tarih: 13/Za/1108 (Hicrî) Dosya No:33 Gömlek No:3854 Fon Kodu: İE.EV.

Payas'da vaki Hacı Ali Evkafı'ndan Cami-i Kebir hitabetine meşrut olan beş akçeden madasını fukarasına göndermek üzere tevliyetin Şeyh Mehmed uhdesinde ibkasına dair Kızlarağası Hacı Ali Ağa'nın yazdığı arz.

Tarih: 29/Z /1111 (Hicrî) Dosya No:36 Gömlek No:3549 Fon Kodu: AE.SMST.II.

Haleb Gümrüğü'nden yevmi üç akçe ulufenin Murtaza Ali Payas sipahinin ölümüyle mezkur ulufenin iki akçe ile mucibi. a.g.tt

Tarih: 28/B /1112 (Hicrî) Dosya No:8 Gömlek No:996
Fon Kodu: İE.TCT.

Payas Kalesi Dizdarlığı, Ahmed Abdullah namında birine tevcihi iltimasına dair Yeniçeri Ağası İbrahim tarafından vuku bulan arz üzerine sadır olan buyuruldu.

Tarih: 15/S /1113 (Hicrî) Dosya No:624 Gömlek No:31470 Fon Kodu: C..EV..

Payas'ta Hacı Ali Ağa evkafı tevliyetinin tevcihi.

Tarih: 18/Z /1113 (Hicrî) Dosya No:35 Gömlek No:3203 Fon Kodu: İE.AS..

Payas Kalesi Dizdarı Ahmed'in ihtiyarlığına mebni vazifesini İmamzade Mehmed'e terk etmekle tevcih ve beratının ihsanı hakkında Mehmed Ağa-i Yeniçeriyen imzalı arz.

Tarih: 29/Ra/1114 (Hicrî) Dosya No:40 Gömlek No:4618 Fon Kodu: İE.EV.

Payas'ta vaki İbrahim Hanzade Evkafı'nın sabık mütevellileri Hacı Hüseyin ve Hacı Yusuf'la Mihail zımmi arasında tekevvin eden davanın mahallinde şer'i olarak rüyet olunması hakkında Haleb müstelzimine yazılan ferman.

Tarih: 27/C /1115 (Hicrî),Dosya No:19,Gömlek No:1832, Fon Kodu: AE.SMST.II.

Payas kasabasında Halil Ağa'nın yaptırdığı camiinin imamı İsmail Efendi'nin uhdesinde olan imamlığı bir yolunu bularak kendi üstüne berat ettiren Hacı Mehmed'in azledilerek imamlığın tekrar adı geçen İsmail Efendi'ye sadaka ve ihsan olunmasına dair Payas Kadısı Ahmed Efendi'nin arzı üzerine buyuruldu.

Tarih: 18/B /1116 (Hicrî),Dosya No:65,Gömlek No:3230,Fon Kodu: C..BLD.

Vezir Şehid Mehmed Paşa'nın Payas kasabalarındaki imareti kilerciliğinin tevcihi.

Tarih: 19/Ra/1117 (Hicrî),Dosya No:121,Gömlek No:11882,
Fon Kodu: AE.SAMD.III

Mütevelli İbrahim'in Payas Kalesi Müstahfazan Müteferrika
Bölüğü'ndeki mahlûl hizmet hakkında arzı. a.g.tt

Tarih: 11/B /1117 (Hicrî),Dosya No:7,Gömlek No:773,Fon
Kodu: İE.ENB

Payas'da vaki Şehid Mehmed Paşa Camii imamının tevcihine
dair mütevelli İbrahim Han-Zade Ali imzasıyla yazılan arz.

Tarih: 29/Za/1117 (Hicrî),Dosya No:96,Gömlek No:9049,Fon
Kodu: İE.ML.

Payas Menzili masarifi için Haleb ve tevabii kahve rüsumun-
dan menzilci Mustafa'nın kabz eylediği mebaliğe dair Payas Ka-
dısı Mustafa tarafından yazılan hüccet. g.tt

Tarih: 29/Za/1117 (Hicrî) Dosya No:6,Gömlek No:549,Fon
Kodu: İE.ŞKRT

Garaz sahibi bir kaç kişinin iftirasıyla Kıbrıs'a sürülmüş olan
müderrisinden Es-Seyyid Mehmed Efendi'nin iyi hal sahibi oldu-
ğuna Payas kazası ahalişi şehadetle, af ve serbest bırakılmasını
rica ettiklerine dair yazılan arzuhal.

Tarih: 13/N /1119 (Hicrî),Dosya No:21,Gömlek No:1020,Fon
Kodu: C..NF.

Payas menzilinın Halep sancağı ve tevabii kahve rusumundan
mürettep beygir ücreti masrafının bir seneliğinin, Payas Kahve
gümürüğü vekilinden tamamen alındığı.

Tarih: 01/Za/1123 (Hicrî),Dosya No:15,Gömlek No:1692
Fon Kodu: İE.TCT.

Payas kazasında vaki Şeyh Mustafa Medresesi Müderrisliği'nin
kendisine tevcihi ricasına dair Seyyid Abdülhalim imzasıyla veri-
len arzuhal ve telhis üzerine sadır olan işaret-i aliyye.

Tarih: 29/Z /1179 (Hicrî) Dosya No:1449 Gömlek No:9 Fon Kodu: HAT

Beylan ve Payas kasabaları arasında zuhur eden eşkiyanın tedibi için Haleb Valisi Mehmed Paşa'ya hatt-ı hümayunla muaven emri ali gönderilmesi. a.g.y. tt.

Tarih: 29/S /1180 (Hicrî) Dosya No:1135 Gömlek No:50431 Fon Kodu: C..AS..

Bağdad Kalesi için beş yüz kantar siyah barut ile mühimmat-ı sairenin Gazal-i Bahri Kalyonu ile Payas'a gönderilmesi. g.tt

Tarih: 19/Ca/1180 (Hicrî) Dosya No:195 Gömlek No:9737 Fon Kodu: C..EV..

Vazifesini Vezir Mehmed Paşa Vakfı'ndan almak üzere Payas Kalesi dizdarlığının tevcihi.

Tarih: 07/Ş /1180 (Hicrî) Dosya No:1149 Gömlek No:51050 Fon Kodu: C..AS..

Bağdad Valisi Ömer Paşa'ya gönderilmek üzere Selanik Baruthanesi'nden barut ile kurşunun Payas İskelesi'ne gönderilmesine dair Selanik Mutasarrıfı Vezir Hasan Paşa'ya ve mezkûr barut ve kurşun ile başkaca gönderilen mühimmatı Bağdad'a sevkine dair, Haleb Valisi Mehmed Paşa'ya hüküm.

Tarih: 17/L /1180 (Hicrî) Dosya No:1164 Gömlek No:51826 Fon Kodu: C..AS..

Bağdad Valisi Vezir Ömer Paşa'nın istediği barut, kurşun ve sair mühimmatın Payas İskelesi'nden Bağdad'a isali.

Tarih: 29/L /1180 (Hicrî) Dosya No:1147 Gömlek No:50982 Fon Kodu: C..AS..

Bağdad ve Basra Kaleleri lazimesi için Payas İskelesi'ne sevk olunan siyah barut ve mühimmat-ı sairenin bila tehir işbilen birini gönderip iktizasına göre develer isticarıyla Bağdad'a naklettirmesi ve bu babda beyhude özür beyan etmemesi hakkında, Bağdad Valisi Ömer Paşa'ya hüküm.

Tarih: 29/L /1180 (Hicrî) Dosya No:58 Gömlek No:2745 Fon Kodu: C..AS.

İhtiyaten Bağdad Kalesi'nde mevcut bulundurulacak humbara tabyası, tıraş cam ve sırrı ile barut ve kurşun hakkında Payas İskelesi'nden Bağdad'a kadar yol üzerindeki vüzera, mirimiran, naipler ve saireye hüküm.

Tarih: 29/Ra/1181 (Hicrî) Dosya No:308 Gömlek No:15391 Fon Kodu: C..DH.

Payas ve Bilan ahalileri arasında zuhur eden ihtilafın izalesiyle yolların emniyet ve selametinin temini hakkında Hamza Paşa'nın Mısır Valiliği'nden Haleb Valiliği'ne tayini üzerine Haleb Mütesellimliği'ne tayin edilmiş olan mirmirandan Ali Paşa'ya hüküm. g.tt

Tarih: 09/Za/1182 (Hicrî) Dosya No:818 Gömlek No:34763 Fon Kodu: C..AS.

İfraz-ı Zülkadriye hassı havalisinde Kurtkulağı kalesinde dizdarı ve sair müstahfızan neferatının Haleb eyaleti kahve resmi ve Payas mukataası malından ocaklık olan mevacicleri hakkında hüküm.

Tarih: 08/Ra/1183 (Hicrî) Dosya No:653 Gömlek No:27449 Fon Kodu: C..AS.

Bağdad ve Basra Kaleleri için İstanbul'dan kalyon ile Payas İskelesi'ne gönderilen siyah barut ve sair cebhane mühimmatının iskeleden yerlerine kadar nakilleri için sarfedilen ücret-i nakliyenin Bağdad Valisi Vezir Ömer Paşa hesabına mahsubu.

Tarih: 30/B /1188 (Hicrî) Dosya No:59 Gömlek No:2948 Fon Kodu: C..ZB.

Kurdkulağı ve Payas havalisinde eşkıya tecavüzlerinden emniyet münselib olup müjdecibaşılar bir kaç senedir Adana sahillerinden bahren İskenderun'a gittiklerinden, bundan sonra berren hüccac kafilesine katılmaları için asayişin takriri ve şakilerin tenkili hakkında hüküm. g.tt

Tarih: 08/R / 1189 (Hicrî) Dosya No:668 Gömlek No:27368 Fon Kodu: C..ML..

Müste'men tüccarının Payas, Karataş, Tarsus ve İskenderun'a götürecekleri kahve resminin tahsili.

Tarih: 29/M / 1190 (Hicrî) Dosya No:217 Gömlek No:10828 Fon Kodu: C..DH..

Cidde Valiliği zamanında haremeyn ahalisinin istihkakının vermeyerek zarurete düşürdüğünden dolayı vezareti ref ve bütün emval ve eşyası zapt ve Şam Kalesi'ne bend olunan Ömer Paşa'nın Payas ve Kurtkulağı ve o havalide oturmak üzere itlakı. (g. tt)

Tarih: 26/N / 1192 (Hicrî) Dosya No:110 Gömlek No:5451 Fon Kodu: C..DH.

Şam ve Haleb'ten İstanbul'a ve buradan oralara mal götürerek ticaretle iştigal etmekte iken Payas ahalisinden ve eşkiyadan Küçükalioğlu denmekle maruf Halil nam şaki başına topladığı elli altmış eşkiya ile kervanlarına hücum ederek emval ve eşyalarını gasp ve garet ve adamlarını katletmelerinden dolayı vukubulan şikayetleri üzerine Karaman Valiliği'ne emir ısdar olunmuş ise de merkumlar tecavüzlerini bir kat daha artırdıklarından bahisle şiddetli emir verilmesi istidasına dair Şam ve Haleb tacirleri imzasıyla verilen arzuhal.

Tarih: 29/S / 1193 (Hicrî) Dosya No:85 Gömlek No:4226 Fon Kodu: C..ZB..

Payas sakinlerinden Şaki Küçükalioğlu Halil ve avanesinin te-dibi ile Payas, Beylan, Uzeyr ve sair mahalleri idareye muktedir mütesellim ve zabitlerin tayinine dair Adana Valisi Vezir Hazine-dar Ali Paşa'ya hüküm. g.tt

Tarih: 26/S / 1194 (Hicrî) Dosya No:18 Gömlek No:863 Fon Kodu: C..NF..

Payas menzilinın tanzimi için imdadiye tertibi, Kurtkulağı ve Bilan menzil işlerinin tanzim edildiği.

Tarih: 11/Ş /1194 (Hicrî) Dosya No:48 Gömlek No:2393 Fon Kodu: C..NF..

Payas, Kurt kulağı ve Belen menzillerinin tanzimine, Adana Ayanı Hacı Ali Bey'in memur edildiği.

Tarih: 17/Ra/1196 (Hicrî) Dosya No:312 Gömlek No:15599 Fon Kodu: C..DH..

Rakka Valisi müteveffa Abdurrezak Paşa'nın Alçıçı Payas'a olan yüz kuruş borcunun terekkesinden verilmesine dair takrir.

Tarih: 12/Ca/1196 (Hicrî) Dosya No:167 Gömlek No:8305 Fon Kodu: C..HR..

Atina ve Eğriboz'daki İsveç konsolosu tercümanı Yusuf Cereis'in Payas iskelesinden kervanla yolladığı 3 denk eşyayı sair mallar ile beraber gasb eden Halil'den, mezkur denklemler ile başkaca me'huzu olan beşbin guruşun tahsil ve istirdadı hakkında İsveç maslahatgüzarı tarafından takrir.

Tarih: 25/M /1125 (Hicrî) Dosya No:72 Gömlek No:3592 Fon Kodu: C..EV..

Payas kasabasında Halil Ağa'nın bina eylediği mescidin imamet cihetinin tevcihi.

Tarih: 29/Z /1125 (Hicrî) Dosya No:200 Gömlek No:19325 Fon Kodu: AE.SAMD.III

Payas Kadısı İshak'ın Yakublu karyesindeki Kara Halil adlı eşkıya hakkındaki arzı. a.g.tt

Tarih: 20/Za/1126 (Hicrî) Dosya No:6 Gömlek No:673 Fon Kodu: İE.ENB

Rodosî Şehid Mehmed Paşa Evkâfî'ndan Payas Vakfı tevliyetini bir sene müddetle iltizam ve deynini eda etmeksizin tagayyüb eden Yassıtaban Ali'nin her nerede bulunursa derdesti zımında Ali imzasıyla verilen arzuhâl. g. tt

Tarih: 13/C /1129 (Hicrî) Dosya No:105 Gömlek No:4744 Fon Kodu: C..AS..

Veziriazam Şehid Mehmed Paşa Evkafı'ndan Payas'taki kale dizdarlığının ref ve tevcihi.

Tarih: 29/Ra/1130 (Hicrî) Dosya No:1037 Gömlek No:45507 Fon Kodu: C..AS..

Şehid Mehmed Paşa tarafından yaptırılan Payas Kalesi'nde bir müstahfızlık tevcihi. g.tt

Tarih: 01/S /1131 (Hicrî) Dosya No:58 Gömlek No:2897 Fon Kodu: C..EV..

Veziriazam Şehid Mehmed Paşa Evkafı'ndan Payas Kalesi'nin ulufeli müstahfızlardan Mehmed'in ferağ ve kasr-ı yedinden Ahmed'e tevcihi..g.tt.

Tarih: 01/S /1131 (Hicrî) Dosya No:58 Gömlek No:2898 Fon Kodu: C..EV.

Veziriazam Şehid Mehmed Paşa Evkafı'ndan Payas Kalesi'nin müstahfız cemaatinin ulufeli imamet cihetinin tevcihi..g.tt.

Tarih: 16/M /1132 (Hicrî), Dosya No:919 Gömlek No:39700 Fon Kodu: C..AS.

Ceddi Mehmet Şehid Paşa'nın Payas kasabasında yaptırdığı kale müstahfızlarından, İbrahim Hüseyin'in mutasarrıfı olduğu gediğini, rızasıyla Mehmed'e ferağ eylediğinden bahs ile yedine berat itası. (Vakfın Mütevellisi İsmail)

Tarih: 19/Ra/1132 (Hicrî),Dosya No:110,Gömlek No:10831,Fon Kodu: AE.SAMD.III

Mütevelli İsmail'in Lala Mehmed Paşa'nın Payas Evkafı Kalesi muhafızlarının vazife ferağları hakkında arzları. a.g.tt

Tarih: 19/Ra/1132 (Hicrî),Dosya No:116,Gömlek No:11467,Fon Kodu: AE.SAMD.III

Mütevelli İsmail'in Mehmed Paşa Evkafı'ndan Payas Kalesi müstahfazan cemaatindeki mahlul hizmet hakkında arzı. a.g.tt

Tarih: 29/S /1133 (Hicrî),Dosya No:33,Gömlek No:2931
Fon Kodu: İE.DH

Zülkadriye'den gelerek Payas kasabasında sakin olanların, yerlerine avdet etmeleri emri tebliğ olduğu halde gitmediklerinden ferman irsaline dair Payas kadısı imzalı arıza. g.tt

Tarih: 09/B /1134 (Hicrî),Dosya No:435,Gömlek No:18124,Fon Kodu: C..AS.

Şehid Mehmed Paşa evkafından Payas Kalesi dizdarı Yunus tüccara baskı yaptığından, yerine Ali'nin ve kale imamı Mustafa'nın yerine de Hüseyin Mehmed'in tayinleri.

Tarih: 01/Z /1137 (Hicrî),Dosya No:53,Gömlek No:4793,Fon Kodu: İE.AS.

Feth edilmiş olan Hemedan Kalesi'ne muktezi mühimmat İstanbul'dan İskenderun İskelesi'ne irsal edilmiş olmağla mezkur iskeleden Birecik'e nakli için iktiza eden deve ve kağı arabalarının İskenderun'da mevcut bulundurulması hakkında Ekbaz-ı Zülkadriye Voyvodası Hasan ve Payas, İskenderun ve Belen kâdılarına, İskenderun gümrük eminine ve Haleb beylerbeğisine yazılmış olan hükmün müsveddesiyle fırtınaya tesadüfünden Payas Kalesi kurbinde karaya düşmüş olan düşman kalyonundan alınmış olan topların İstanbul'a nakli hususunda Patrona Kalyonu Kapudaniyla Payas kadısına verilmiş olan fermanın müsveddesi.

Tarih: 17/Ra/1139 (Hicrî),Dosya No:7,Gömlek No:707,Fon Kodu: İE.ENB

Şehid Mehmed Paşa Evkâfi'ndan Payas kazasında vaki kalenin mahlül olan müstahfazlıklarından birinin tevcihine dair, mütevellî İbrahim Hân-Zâde imzasıyla yazılan arz.

Tarih: 29/Ra/1139 (Hicrî),Dosya No:482,Gömlek No:24373,
Fon Kodu: C..EV.

Payas'da Halil Ağa'nın yaptığı mescid vakfından muayyen vazife ile tevliyet cihetinin tevcihi. g.tt

Tarih: 29/Z / 1141 (Hicrî),Dosya No:366,Gömlek No:18595,Fon Kodu: C..EV.

Payas kasabasında Şehid Mehmed Paşa Camii havlusunda on sekiz bab medrese odasıyla mektebi şart-ı vakıf hilafına tasarruf edilmesinin men'i. a.g.tt

Tarih: 29/Z / 1141 (Hicrî),Dosya No:72,Gömlek No:3574,Fon Kodu: C..DH.

Aziz Voyvodası Ali Efendi tarafından Payas tarafına kaymakam nasbolunan yolcular ve hacılarla reayaya hilaf-ı şer taaddiyatta bulunan Muhiddin'in mezaliminden meni. g.tt

Tarih: 10/M / 1143 (Hicrî),Dosya No:921,Gömlek No:39819,Fon Kodu: C..AS.

Sefer münasebetiyle Üsküdar'dan Haleb'e kadar yol üzerindeki menazilden Payas, İskenderun ve sair menzillerde asker lazım olup tertip edilen zahairin tedarikiyle, menazile gönderilmesi ve menziller arasındaki mesafenin sıhhat üzere bildirilmesi. (Haleb Muhassılı Osman Paşa'ya)

Tarih: 15/M / 1146 (Hicrî),Dosya No:277,Gömlek No:14113,Fon Kodu: C..EV.

Payas kasabasında Şehid Mehmed Paşa Vakfı'ndan muhassas vazife ve muayyenat ile katib-i haremeyn cihetinin tevcihi.

Tarih: 27/S / 1154 (Hicrî),Dosya No:54,Gömlek No:3310,Fon Kodu: AE.SMHD.I.

İskenderun ile Payas arasında karaya vuran Hamza Reis'den ahz olunan topların Süleyman Kapudan'a teslimine dair Tersane'den Ali imzalı varaka. a.g.tt

Tarih: 29/L / 1167 (Hicrî),Dosya No:41,Gömlek No:2014
Fon Kodu: C..İKTS

Mısır'dan gelen gemiler Payas İskelesi'ne ve Firengistandan gelen gemiler de İskenderun İskelesi'ne merbut oldukları halde bazı tüccar buna riayet etmediğinden emir ısdarı. g.tt

Tarih: 27/S /1168 (Hicrî),Dosya No:101,Gömlek No:7082,Fon Kodu: AE.SMHD.I.

Payas Kadısı Hüseyin Efendi'nin arzı üzerine Ahmed'e tımar tevcihine dair buyuruldu. a.g.tt

Tarih: 21/Ca/1176 (Hicrî),Dosya No:679, Gömlek No:28515, Fon Kodu: C..AS..

Kurt Kulağı Kalesi muhafazasında bulunan yerli piyade ve süvari neferatının mevacibleri Haleb eyaleti ve Payas kahve rüsumu mukataası malından ocaklık olduğu.

Tarih: 20/S /1178 (Hicrî),Dosya No:3,Gömlek No:118,Fon Kodu: C..İKTS

İstanbul'da Valide Hanı tüccarından bazılarının Bursa'dan iş-tira eyleyip Haleb'deki şeriklerine mekariler vasıtasıyla gönderdikleri ipek ile sair eşya ve akçelerini Payas kurbünde Dağlılar ve Azir Beyi Üveys oğlu Musa'nın adamları tarafından gasp ve garet edildiğinden eşkiya-yı merkumenin tenkili ve başlarının İstanbul'a gönderilmesi ve emval-i magsubenin ashabına red ve teslimi hakkında Maraş Beylerbeyi Rısvanzade Süleyman Bey'e hüküm. g.tt

Tarih: 29/Ş /1178 (Hicrî),Dosya No:447,Gömlek No:22612,Fon Kodu: C..EV.

Payas Kalesi civarında ötedenberi Mısır ticaretine iskele olan ve Vezir-i Azam Şehid Mehmed Paşa tarafından inşa edilen İskele-i Kebir mevkiinin değiştirilmesi varidatının imarete ve muhafazaya memur olanlara mahsus bulunmasına binaen buna mahal verilmemesinin Adana valisine ve kadısına emir olunması. g.tt

Tarih: 12/B /1179 (Hicrî), Dosya No:8,Gömlek No:261, Fon Kodu: HAT

Mealleri Haleb Beylerbeyi Mehmed Paşa'dan gelen evrakın hülasası. Antakya ve Beylan ve Payas yollarının tathir ve Antakya'da katledilen Kara İbrahim Ağa katillerinin tacziye edildiği. Bektaşî eşkiyasıyla Kâfirdağ'da muharebe ve eşkiyanın perişan edildiği. Tüccarın ipeklerini garet eden eşkiyanın perişan edildiği ve tüc-

carın ipeklerini garet eden eşkiyanın tedibi için paşanın Payas'a geldiğinin ilâmla bildirildiği. Payas kasabasından mürur eden ağnamın rüsumu ve dağlı eşkiyasının tedib edildiği. Rakka'ya iskânları emredilen ve Necatlu Taifesi hakkında ne yapıldığı ve Azir Sancakbeyi Memiş'e dağlı eşkiyası ve Üveysi oğlu bilittifak garetlerinden derdest ve Haleb Kalesi'nde hapsedildikleri. Beylan ve Antakya arasındaki Karamut Hanı'nın Beylan Mütevellisi Abdurrahman Ağa'ya verilmesi. -Payas ve Belen tarikinın açılması üzerine bunun muhafazası muktezi olmağla Karamut Hanı Ağalığı'nın Belenli Abdurrahman Paşazade'ye tevcihi haklarında Kapıcıbaşı Numan Bey'in takriri. a.g.y.tt

Tarih: 29/C /1200 (Hicrî),Dosya No:99,Gömlek No:4925,Fon Kodu: C..DH..

Azaz ve Kilis Voyvodası Daltabanoğlu Mehmed Ali Paşa'nın isyan eden Küçükaliolu'nu Payas kalesini terke mecbur eylediğine ve yaptığı muharebe ve hareketin tafsilatı hakkında hüküm. g.tt

Tarih: 29/Ş /1200 (Hicrî),Dosya No:26,Gömlek No:1285,Fon Kodu: C..ZB..

Eşkiya Payaslı KüçükAliolu'nun tenkiline memur edilen Ağraz ve Kilis Voyvodası Daltabanzade Mehmed Ali Paşa'nın çalışarak bir an evvel asayişin temin edilmesi. g.tt

Tarih: 29/Ra/1201 (Hicrî),Dosya No:197,Gömlek No:9233,Fon Kodu: C..BH..

Mustafa Reis'in süvar olduğu Karakuş nam kırlangıç sefinesi istihsabıyla rakib olduğu kalyonuyla Payas sevahilinin muhafazasına memur olduğu. g.tt

Tarih: 29/Ra/1201 (Hicrî),Dosya No:231,Gömlek No:10751,Fon Kodu: C..BH..

Hüccacın imrarını temin için Payas'a gönderilip vazifesi kalmayan ve İskenderiye'ye gitmesi emrolunan kırlangıç gemisi hakkında hüküm.

Tarih: 09/Ca/1201 (Hicrî),Dosya No:27,Gömlek No:1293,Fon Kodu: HAT

İskenderiye Mutasarrıfı Mahmud Paşa'nın kıyama melhuz olmakla müteyakkız bulunmaları için Rumeli ve Bosna valilerine mektuplar yazıldığı ve kâfi miktar gemiler gönderildiği, Küçükhalioğlu'na deniz ve kara şerrini def' için Payas sahiline gemiler gönderildiği ve nasihatlar edildiği hakkında Kaptan Gazi Hasan Paşa'nın tahrirati.

Tarih: 29/Z /1201 (Hicrî), Dosya No:20,Gömlek No:962,Fon Kodu: HAT

Küçükhalioğlu'nun ahvalini öğrenmek üzere giden İstanbul Baruthanesi Nazırı Süleyman Efendi'nin avdet ederek verdiği takirde; Ali'nin huccacı selamete Payas'tan geçirdiği için has ve Azir Beyliği mirmiran rütbesiyle kendisine verilirse yolları temin ve zamen olacağını teahhüt ettiği arz edilmiş olup, üzerinde Abdülhamid I'in, (Şimdilik mirlivalık ile Azir Beyliği tevcihi, hizmet ederse sair matlubatına da müsade olunacağı mealinde) hattı vardır. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1202 (Hicrî),Dosya No:14,Gömlek No:552,Fon Kodu: HAT

Huccacın yolu olan Payas tarafındaki Küçükhalioğlu Halil'in sadakatini celb için istidası veçhile kendisine mirimiranlık verilme suretiyle terfii münasib olacağı arzedilmiş olup yukarisında Birinci Abdülhamid'in; nezdinizde münasib ise tanzimi ve hareketin ne gûne olacağına karar verilmesi Bosna'dan haber gelmediğinden onbir cebhane geldiği mealinde hatt-ı hümayunları vardır. a.g.y.tt

Tarih: 29/Ca/1203 (Hicrî),Dosya No:42,Gömlek No:2078
Fon Kodu: C..NF.

Payas Mutasarrıfı Küçük Alizade Halil Paşa'ya idare ettiği, Payas ve Kurdkulağı menzilleri masarısı için imdadiye olarak onbin kuruşun havaleten itası. g.tt

Tarih: 29/L /1203 (Hicrî),Dosya No:49,Gömlek No:2416,Fon Kodu: C..ZB.

Birkaç seneden beri Payas ve havalisinde şekavet yapan Küçükalioğlu'nun, Maraş'ı zabt eyleyerek Haleb'e hücum tasavvurunda bulunduğuna dair Haleb Kadısı Hacı Mahmud tarafından ilam. g.tt

Tarih: 29/Z /1203 (Hicrî),Dosya No:180,Gömlek No:8130,Fon Kodu: HAT

Adana Valisi Seyyid Ataullah Paşa'nın üzerine hücum ettiği şaki Küçükalioğlu Karbeyaz Kalesi'ne kaçtığından Çen ve Payas kaleleri ile hanı zabtettiği ve merkur şakinin cürmü affedilerek mirimiranlığı iade edilirse itaatle Fransızlardan aldığı emvali vereceğini havi mektup gönderdiği ve yerine Firuz Paşa'nın tayini ile kendisine başka bir mansıb tevcihi hakkında müşarünileyhden gelen tahrirat hülasasının takdim kılındığına dair. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1203 (Hicrî),Dosya No:180 Gömlek No:8189,Fon Kodu: HAT

Payas Kalesi'nin teshiri için Adana Valisi Ataullah Paşa'nın ışarı vechile tertip olunan kalyon ve süfen-i saire ile içlerine konulacak top ve topçu efradı ve mühimmat-ı saire hakkında istizanı havi. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1203 (Hicrî),Dosya No:190,Gömlek No:9142
Fon Kodu: HAT

Diyarbakır Valisi ve Anadolu Sürücüsü Kigi Paşa'nın Payaslı Küçük Ali Oğlu izalesine memur edildiği. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1203 (Hicrî),Dosya No:179,Gömlek No:8054
Fon Kodu: HAT

Payas Kalesi'nin zabtı için Adana Valisi Ataullah Paşa'nın istediği sefain kaptan paşa tarafından ihzar edildiğinden gönderilmesi istizanı hakkında. a.g.y.tt

Tarih: 15/Ca/1204 (Hicrî), Dosya No:267, Gömlek No:10932, Fon Kodu: C..ML..

Malatya'dan memuriyetinden dönüşünde Payas'ta vefat eden Ahmed Ağa'nın miriden zaptolunan eşya, nukut ve hayvanlarının ailesine iadesi hakkında.

Tarih: 10/C /1204 (Hicrî), Dosya No:27, Gömlek No:1327
Fon Kodu: C..DH.

Payas'ta isyan eden Küçükaliolu'nun tenkiline memur edilmiş ve denizden tazyiki içinde harp gemileri gönderilmiş olduğundan bahisle muavenet-i lazimedede bulunulması için Mirimirandan Beylanlı Abdurrahman Paşa'ya ve hüccacın selamet-i mürrurlarını temin için Adana valisine hüküm. g.tt

Tarih: 29/C /1204 (Hicrî), Dosya No:43, Gömlek No:2139, Fon Kodu: C..DH..

Eşkiyadan Payaslı Küçükaliolu'nun te'dibi hakkında Şam Valisi İbrahim Paşa'ya hüküm. g.tt

Tarih: 29/C /1204 (Hicrî), Dosya No:246, Gömlek No:12287, Fon Kodu: C..DH..

Payaslı şaki Küçükaliolu'nun izalesine memur olan Adana Valisi Ataullah Paşa'nın maiyetine tayin olunduğuna dair kazası ahalisinden Sağırzade Osman'a hüküm. (g. tt)

Tarih: 02/Z /1204 (Hicrî), Dosya No:35, Gömlek No:1703, Fon Kodu: C..ZB.

Payas Kalesi, Han ve Cen Kalesi Küçükaliolu'ndan tahlis ve zaptolunduğuna ve merkumun afvını istirham eylediğine ve hastalığından dolayı yerine başkasının tayin olunmasına dair adana valisi Ataullah Paşa'dan gelen evraktan.

Tarih: 29/Z /1204 (Hicrî), Dosya No:180 G ö m l e k
No:8110, Fon Kodu: HAT

Payas'a ve Karadeniz'e gönderilecek sefainin mürettebatına verilecek paranın nereden verileceği istizanına dair. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1204 (Hicrî), Dosya No:267, Gömlek No:15524,
Fon Kodu: HAT

Üzeyir Mutasarrıfı Küçükaliog̈lunun tuğyan ve mezaliminden te'dibi lazım geldiğine ve Adana mütesellimi Halil Ağa'nun iş'arından bağının Misis tarafında bulunduğu haber alınarak askerler üzerine gidüp bağının Payas'a firar ettiği anlaşılmaqla, mu-maileyhin tedibine Abdurrahman Paşa ve Halil Ağa'nun memur edilmesinin münasib olduğu hakkında. a.g.y.tt

Tarih: 29/S /1205 (Hicrî), Dosya No:70, Gömlek No:3451, Fon Kodu: C..ZB.

Şaki Küçükali'nin üzerine gidilerek Payas ve Hasan kalele-
nin zabt edildiği, merkum şakinin kaçarak istiman eylediğinden bahisle af ve itlakı bildirilmiş ise de merkumun ceraim-i sabika-sına nazaran affına imkan olmadığı ve yakalanarak kesik başının gönderilmesi. g.tt

Tarih: 29/B /1205 (Hicrî), Dosya No:35, Gömlek No:1732
Fon Kodu: C..DH..

Hüccacın te'min-i selametleri ve Payas'da bir Fransız tüccar-
rından gasbeylediği emvalin iadesi şartı ile ve istirhamı vechile geçmiş cürümlerinin afvını ve Üzeyr sancağı beylerbeyiliğinin ve has ağalığının uhdesinde ibka olunduğunu hâvi Küçük Ahi Oğlu Halil Bey'e hüküm. g. tt

Tarih: 29/Z /1205 (Hicrî), Dosya No:1391, Gömlek No:55449,
Fon Kodu: HAT

Malatya Mutasarrıfı Rişvanzade'yi Küçük Alioğlu üzerine tah-
rike memuren gönderilen Seyyid Ahmed Ağa, vazifesini görüp avdet ederken Payas'da vefat ettiği ve getirilen eşyasının çocukla-rına verilmesi. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1205 (Hicrî), Dosya No:1394, Gömlek No:55818,
Fon Kodu: HAT

Şaki Küçükaliog̈lu'nun derdesti ve şimdilik Payas Kalesi'nin piyade askeriyle muhafazası ve ilkbaharda şaki-i merkumun der-destine çalışılması. a.g.y.tt

Tarih: 15/L /1206 (Hicrî) ,Dosya No:59, Gömlek No:2677
Fon Kodu: C..ML..

Kurtkulağı ve Payas menzilhaneleri idaresi için verilen meblağın bu defa dahi Halep muhassılı tarafından verilmesi.

Tarih: 29/S /1207 (Hicrî), Dosya No:32, Gömlek No:1566
Fon Kodu: C..NF..

Payas ve Kurdkulağı menzillerinin altı aylık idaresi için onbeşbin kuruş itasına irade-i seniyye taalluk etmiş isede, kürd eşkıyası menzili basarak mevcut beygirlerin birçoğunu itlaf etmekle, bunun yirmibeşbin kuruşa iblağı Uzeyr sancağı mutasarrıfı Seyyid Halil Paşa tarafından inha edilmekle iktizasının tayini. g.tt

Tarih: 25/R /1207 (Hicrî), Dosya No:42, Gömlek No:2054
Fon Kodu: C..NF..

Kurd kulağı ve Payas menzillerinin hüsnü nizam üzere idaresi için, Halep muhassılığına havale olunan mebalığden mütebaki onbir kuruş için havale itası ve kaht u gala dolayısıyla miktar-ı muharrer şa'irin de Kıbrıs canibinden rayiçle iştirası zımında emir tasdir.

Tarih:29/Ca/1207 (Hicrî), Dosya No:779, Gömlek No:31809, Fon Kodu: C..ML..

Küçük Alizade Halil Paşa'nın uhdesinde İfraz-ı Zülkadriye Mirliva-i Aziz mukataasından zimmetinin hesabına ve idare ettiği Payas ve Kurdkulağı menzilleri masarısına havale ve mahsubu yapılmasına dair. g.tt

Tarih: 29/M /1211 (Hicrî), Dosya No:206, Gömlek No:10274, Fon Kodu: C..DH..

Akşehir Mutasarrıfı Payaslı Küçük Alizade Seyyid Halil Paşa'ya ait imdad-ı hazariyenin tahsili için hüküm yazılması ricasına dair.

Tarih: 29/C /1211 (Hicrî),Dosya No:41, Gömlek No:203, Fon Kodu: C..NF..

Üzeyir sancağı Mutasarrıfı Küçük Alizade Halil Paşa'nın idaresine memur olduğu Payas ve Kurdkulağı menzilleri masarısı için tahsili uhdesine ihale olunan Maraş eyaletindeki zuama ve erbab-ı tumarın, eşkinci bedeliyesinin hemen tedarik ve tahsil ile memuruna teslimen gönderilmesi. (Maraş Beylerbeyisi Derviş Hasan Paşa'ya.) g.tt

Tarih: 29/L /1213 (Hicrî), Dosya No:40, Gömlek No:1951, Fon Kodu: C..NF..

Payas ve Kurdkulağı menzilleri idaresi ve masarısı için Üzeyir sancağı mutasarrıfı Mirimirandan Halil Paşa'ya, senevi üç taksit ile yirmibeşbin kuruşun verilmesi. g.tt

Tarih: 18/Z /1213 (Hicrî), Dosya No:84, Gömlek No:3928
Fon Kodu: C..AS..

Aziz Sancağı sevhilindeki Payas Kalesi'nin top, topçu ve cebane mühimmatı ile Merkez ve Ayas Kaleleri'nin mühimmatı, tamirata muhtaç oldukları ve iktiza eden masarının itası.

Tarih: 29/B /1214 (Hicrî),Dosya No:122, Gömlek No:5455, Fon Kodu: C..AS..

Payas'a tertib edilen dört kıta şahi topları götürmeye memur Yeniçeri Ocağı'nın Yirmialtıncı Bölük Çorbacısı Mahmud Ağa'nın harcırahı hakkında yazılan tahrir.

Tarih: 29/Z /1215 (Hicrî), Dosya No:128,Gömlek No:5280,Fon Kodu: HAT

İstanbul'a gidecek surre ile hacıların yollarda asayişini temin edeceğine aid Payas Mutasarrıfı Halil Paşa'nın mektubunun takdimi. a.g.y.tt

Tarih: 23/R /1216 (Hicrî), Dosya No:19,Gömlek No:902, Fon Kodu: C..ZB..

Karamot Hanı ağalığı Antakya hududundan Payas hududuna varınca bir kimsenin helalı zayı olmayacağını taahhüd eden Bilanlı Abdurrahman Paşazade Hacı Mustafa Paşa biraderi Abdullah Bey'e verildiği.

Tarih: 29/Ca/1216 (Hicrî), Dosya No:91, Gömlek No:450,Fon Kodu: C..BLD.

Bilanlı Abdurrahman Paşa oğlu Maktul Molla Bey denmekle maruf Mehmed Bey'den mahlul kalan Payas'ta Karamort Hanı ağalığının eski muaccesileyle kardeşi Mustafa Paşa'ya ve Abdullah Bey'e iştirakan tasarruf etmek üzere tevcihi. g.tt

Tarih: 20/C /1217 (Hicrî), Dosya No:137 Gömlek No:6808, Fon Kodu: C..HR..

Kurdkulak ve Payas Mutasarrıfı Küçük Alizade'nin mukadema malumülesami Nemçe tüccarından cebren aldığı meblağın mahsuben verilen 1500 kuruşluk havalenin tahsilini amir tekiden Haleb mollasına ve Haleb muhassılına hitaben yazılan hüküm.

Tarih: 29/Ş /1217 (Hicrî), Dosya No:39,Gömlek No:1904
Fon Kodu: C..NF..

Payas ve Kurdkulağı menzilleri idaresi ve masarısı için senevi üç taksit verilmesi meşrut meblağın, iki taksit ve sene-i sabikadan kalan taksitlerin verilmesi. (Üzeyir sancağı Mutasarrıfı Küçük Alizade Mirimirandan Halil Paşa'ya) g.tt

Tarih: 29/Z /1217 (Hicrî), Dosya No:34, Gömlek No:1693
Fon Kodu: C..NF..

Üzeyr sancağı Mutasarrıfı Küçük Alizade Halil Paşa'nın idaresine memur olduğu Payas ve Kurdkulağı menzilleri masarısı için muhassas senevi yirmibin kuruşun ikinci ve üçüncü taksitlerinin havaleten itası. a.g.tt

Tarih: 10/Ca/1218 (Hicrî), Dosya No:5, Gömlek No:226, Fon Kodu: C..İKTS

Payas'ta sakin Mirimirandan Halil Paşa'nın üç korsan gemisi teçhiz edildiğinden şayi olması üzerine ecnebi tüccarlarının endişe eylediklerine binaen Devlet-i Aliyye ile dost olan devletler teb'asına ait gemilere taarruzdan ictinab olunması ve Rus bayrağını hamil bir gemiden alınmış olan emvalin memur-ı mahsusuna teslim edilmesi. g.tt

Tarih: 29/C /1218 (Hicrî), Dosya No:180, Gömlek No:895,Fon Kodu: C..HR..

Rusya kapdanlarından Kornello nam kapdanın Kudüs'ü ziyaretinden avdet eden Rusya tebasından ellibir nefer Ermeniye hamil olan gemisini zabt ve derunundaki eşyayı gasbeylediği Rusya devletinin İstanbul'da mukim murahhas ve ortaelçisi Anderya İnaleneski tarafından verilen takirde beyan olduğundan magsubatın iadesi ve teferruatı hakkında mirimirandan Payas'da sakin Halil Paşa'ya hüküm. g.tt

Tarih: 27/Ş /1218 (Hicrî), Dosya No:36, Gömlek No:1803 Fon Kodu: HAT

Surrenin Payas kazasından geçerken Mutasarrıf Halil Paşa'dan muavenet gördüğünün Surre Emini Mir Osman tarafından bildirilmesi.

Tarih: 21/Ş /1219 (Hicrî), Dosya No:83, Gömlek No:3431 Fon Kodu: HAT

Payas'da şaki Küçükalioglu Halil Paşa'nın ölmesi üzerine habsetmiş olduğu Medine mollasının kurtarıldığına ve oğlu Mehmed Bey sadakatini beyan ederek taleplerde bulunduğu ve taahhüdatı sorulduğuna dair.

Tarih: 23/N /1220 (Hicrî), Dosya No:606, Gömlek No:25017 Fon Kodu: C..ML..

Küçükalioglu tarafından iki nefer tatar elinden fuzulen alınıp istirdad olunan Nemçe tüccarına aid onbeşbin kuruşun, Payas ve Kurdkulağı menzilleri masarısından ve Kassabiye-i Halil mukataası malından havalesi.

Tarih: 02/M /1222 (Hicrî), Dosya No:565 Gömlek No:28517, Fon Kodu: C..EV..

Büyük Ayasofya duvarına bitişik Birinci Mahmud'un vakfına bağlı Payas Mukataası'nın üç taksiti akçesinin varidat ve masarısını gösterir icmal. a.g.y.tt

Tarih: 04/N /1222 (Hicrî), Dosya No:808, Gömlek No:34303,
Fon Kodu: C..AS..

Payas kalesi muhafazasına memur asker için Kilisehisar kazasından on kantar barut ve Bozkır madeninden on beş kantar kurşun verilmesi.

Tarih: 29/Z /1225 (Hicrî) Dosya No:1515 Gömlek No:42
Fon Kodu: HAT

Rumeli'de İlbasan sancağı Peklin kazası Mokyar karyesi sınırında ve Payas mevziinde bulunan Babüssaade Ağası Mustafa Ağa Camii'nin mahlul hitabet görevinin Ömer Halife'ye tevcihi.
a.g.y.tt

Tarih: 21/Ra/1230 (Hicrî) Dosya No:663 Gömlek No:32290/C
Fon Kodu: HAT

Payas, Üzeyir ve Bilan mirmiran rütbesinde bir adama verilmek muktezi olup, bu suretle hem eşkiya zabtedilmiş ve hem de kendisi faide görmüş olacağı ve Kapıcılar Kethüdası İbrahim Bey'e tevcih olunması rıcasına dair Mehmed Celâleddin mühriyle.

Tarih: 17/N /1231 (Hicrî) Dosya No:640 Gömlek No:31504 Fon Kodu: HAT

Garbeyaz ve Payas'a tasallût eden Küçükalioğlu, Fettahoğlu, Kölemenoğlu ve Ulaşlı nam şakilerin Garbeyaz'dan çıkarıldığı, fakat Fettahoğlu'nun bulunduğu yer Adana valisinin emrinde olduğundan o tarafa asker geçiremediği hakkında Haleb Valisi Mehmed Celâleddin Paşa'dan Sadaret'e.

Tarih: 09/Z /1231 (Hicrî) Dosya No:732 Gömlek No:34756/B
Fon Kodu: HAT

Adana Valisi Mustafa Paşa'ya mülaki olup Küçükalioğlu Dede Bey'in Hac yolunu kesmesi ve o havalinin asayişini bozması hususunda görüşdüğüne Üzeyir Sancağı Mutasarrıfı İbrahim Paşa iktidarsızlığı buna sebep olduğuna Payas, Kurdkulağı ve Bilan da menziller teşkiline dair Haleb Valisi Ahmed Paşa tarafından Sadaret'e tahrirat.

Tarih: 19/Z / 1231 (Hicrî) Dosya No:471 Gömlek No:23056 Fon Kodu: HAT

Payaslı meşhur asi Küçükaliolu Dede Bey ve kardeşlerinin tedibleri hakkında Halep Valisi Ahmed ve Adana Valisi Mustafa Paşalardan gelen ve ittihaz eyledikleri tedbirlerden bahis tahrirattan hülâsalar.

Tarih: 29/Z / 1231 (Hicrî), Dosya No:287, Gömlek No:17261, Fon Kodu: HAT

Payas'da Derebeyi Küçükaliolu ve kırkbir kişi Fettahoğlu ve Karabeyoğlu nam şakilerin Kıbrıs'a sürülmeleri ve kaçmamalarına dikkat edilmesi hakkında. a.g.y.tt

Tarih: 19/Ş / 1232 (Hicrî), Dosya No:765, Gömlek No:36091 / Ü Fon Kodu: HAT

Payas'taki hadise Adana Valisi Mustafa Paşa'nın gayretiyle önlenmiş ve yatıştırılmış olduğuna dair Valide Sultan kethüdası Mehmed Emin mührüyle.

Tarih: 29/Z / 1232 (Hicrî), Dosya No:461 Gömlek No:22630 / A Fon Kodu: HAT

Üzeyir sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa'nın Payas ve Bilan'da idaresizliği, Küçük Ali Dede Bey'in oralara müstevli olmasına sebep olduğundan azline ve Payas yolu emniyetini asker ikamesiyle temin edildiğine dair. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z / 1233 (Hicrî), Dosya No:1542, Gömlek No:52 Fon Kodu: HAT

Haklarında ferman çıkan Hasan Paşaoğlu Mehmed Bey ile Küçükaliolu Dede Bey adlı iki şaki ve avenesinin Payas'tan bertaraf edilerek hacıların güzergâhı olan bu bölgenin temizlendiği Adana ve Karaman vilayetlerinden gelen tahrirattan anlaşıldığı; şakilerin toplanma merkezi haline gelen Maraş'taki iki mukataa Adana sınırları içinde ise Adana valisine verilebileceği.

Tarih: 29/Z /1235 (Hicrî), Dosya No:443, Gömlek No:22235,
Fon Kodu: HAT

Kozanoğlu Ali Bey'in Payas kasabasını zabtettiğine ve Hac yolunu kesmek için Sis kasabasında kuvvet topladığına dair, Adana Beylerbeyi'nin işarına atfen yazılmışdır. a.g.y.tt

Tarih: 29/C /1237 (Hicrî), Dosya No:13, Gömlek No:632 ,Fon Kodu: C..NF.

Payas menziline altı aylık beygirici ve sair levazım masraflarının verilmesi. g.tt

Tarih: 11/L /1240 (Hicrî), Dosya No:500, Gömlek No:24481/B
Fon Kodu: HAT

Misis ile Payas arasında Sarısu mahallinde eşkiyalık edenlerin idam olunduklarına dair.

Tarih: 29/L /1240 (Hicrî), Dosya No:500, Gömlek No:24481,
Fon Kodu: HAT

Payas ile Kurdkulağı arasında Sarısu mevkiinde eşkiyalık eden Karayiğit oğlu ve avaneleri yakalanıp idam olduğuna dair Adana Mutasarrıfı Memiş Paşa'nın mührüyledir.

Tarih: 29/Z /1241 (Hicrî), Dosya No:641, Gömlek No:31522/H
Fon Kodu: HAT

Maiyetlerine tayin olunan Ali Ağa'nın yardımı ile salimen Payas'a dahil olduklarına dair Saka-ı Evvel Hacı Süleyman ve Saka-i Sanî Hacı Halil imza ve mühürleriyle. a.g.y.tt

Tarih: 21/Ca/1243 (Hicrî) , Dosya No:461, Gömlek No:22628,
Fon Kodu: HAT

Üzeyir sancağında isyan eden Payaslı Küçükali oğlu Mısdık nam şakinin sevk olunan kuvvet-i askeriye ile vaki müsademedede Maraş tarafına firar ettiğine ve maiyeti efradının tenkil edilip yirmi altı kesilmiş başın gönderildiğine dair.

Tarih: 13/Za/1243 (Hicrî), Dosya No:461, Gömlek No:22630,
Fon Kodu: HAT

Gâvurdağı'na kaçan ve başına topladığı haşeratla Üzeyir sancağına gelip halkı da iğfal ederek vaziyete hakim olan Küçükali-oğlu Mustafa üzerine yaptığı hareketle onu kaçırdığına ve Payas yolu emniyet altına alındığına dair.

Tarih: 19/Ca/1244 (Hicrî), Dosya No:452, Gömlek No:22379/N,
Fon Kodu: HAT

Şam-Payas caddesinde, Hacı kabilelerinin ve tüccar karvanlarının emniyeti için Gâvurdağı, Misis, Kurdkulağı ve havalisindeki aşiretlerden sened alındığına ve sabık Adana Ayanı Menemencioğlu Habib Bey'in Adana'da katl ve yağma hadiseleri ika ettiğine dair.

Tarih: 27/Ca/1244 (Hicrî), Dosya No:452, Gömlek No:22379,
Fon Kodu: HAT

Payas-Şam yolunu muhafaza etmek şartıyla afvolunan Küçükali-oğlu Mıstık Bey'e hilat giydirildiğine, Gâvurdağı, Kurdkulağı ve Payas civarındaki aşiretlerden aşayişi ihlal etmeyecekleri hakkında senedler alındığına ve Adana Ayanı Menemencioğlu Habib Bey'in azline dair. a.g.y.tt

Tarih: 18/C /1244 (Hicrî), Dosya No:452, Gömlek No:22379/E,
Fon Kodu: HAT

Payas-Şam Hac ve tüccar yolunu muhafaza etmesi şartıyla Küçükali-oğlu Mıstık Bey'in afvolunduğuna ve Adana aşiretleri emre mutavaat ve halka tecavüz etmeyeceklerine dair sened verdiklerine ve Adana Ayanı Menemencioğlu Habib Bey'in azline dair.

Tarih: 18/C /1244 (Hicrî), Dosya No:452, Gömlek No:22379/F,
Fon Kodu: HAT

Payas yolunun inzibat ve asayişi temin edileceği hakkında Payas, Kurdkulağı ve Misis kazaları muhtar ve aşiret ihtiyarları tarafından verilen teahhüd senedi. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1245 (Hicrî), Dosya No:444, Gömlek No:22249/A,
Fon Kodu: HAT

Payas, Kurdkulağı Kapı ve derbendlerinin muhafazası ile tarik-i caddede hüccac ve tüccaran vesaireye zarar verilmeyeceğini müteahhid bulduklarına dair, aşîret beylerinin imzalarını hâvi. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1245 (Hicrî), Dosya No:461, Gömlek No:22626/F,
Fon Kodu: HAT

Payas vesair mahallerdeki aşîretlerin Boy beyleri ve Kozan beyleri halkla birleşip ihtilal çıkardıklarına ve Adana'ya girdiklerine ve bunlara söz söylemeğe kimsenin cesareti olmadığına dair. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1245 (Hicrî), Dosya No:461, Gömlek No:22626/L,
Fon Kodu: HAT

Payas caddesi üzerinde olan aşîret ve kabilelerin Boy beyleri ve Kozan oğulları vesair halk birleşerek ihtilal çıkardıklarına ve yanlarına gidip nasihat vermek imkanı olmadığına dair, Adana eşrafı imza ve mühürleriyle Adana Valisi Esad Muhlis Paşa'ya gönderilmiştir. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1245 (Hicrî), Dosya No:461, Gömlek No:22626/M,
Fon Kodu: HAT

Payas, Gâvurdağı ve Kozan beyleriyle beraber halkın isyan ettiklerine ve asilerin arasına girip söz anlatma mümkün olmadığına dair, Tekfur Yaylasında bulunan Adana Valisi Mahmud Esad Paşa'ya Adana'dan yazılmıştır. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1245 (Hicrî), Dosya No:461, Gömlek No:22626/P,
Fon Kodu: HAT

Adana isyanı ve Küçükalioğlu ile bir münasibeti olmadığına ve arz-ı mahzara kendi namına basılan mühür kendisinin olmadığına dair, Payaslı Mustafa imzasıyla Adana Valisi Esad Muhlis Paşa'ya yazılmıştır. a.g.y.tt

Tarih: 01/Ş /1247 (Hicrî), Dosya No:356, Gömlek No:19980/E,
Fon Kodu: HAT

Mısır gailisi bertaraf oluncaya kadar vakit icabı Üzeyir Sancağı'nın idaresi Adana'dan kaldırılarak Haleb'e bağlanmasıyla İskenderun ve Payas iskelelerinin kolayca kullanılmasını mucib olacağından Babialî'ye arz olunması.

Tarih: 15/Ş /1247 (Hicrî), Dosya No:348, Gömlek No:19755/B,
Fon Kodu: HAT

Memuriyeti olan Şam'a gitmek üzere Adana'ya geldiğine ve Adana Mütesellimi Hacı Ali Bey'in Tarsus'dan İskenderun'a kadar askeriyeye sevhili muhafaza edemeyeceği söylendiğine ve ancak Payas Mütesellimi Mustafa Bey'le arası açık olduğundan Haleb Valisi Mehmed Paşa'dan telifleri için emir gönderilmesinin elzem olduğuna ve Trablusşam Sancağı'na tayin edilen Osman Paşa'nın Trablus'da İbrahim Paşa bendesi Berberî Mustafa Mütesellim olup zabt etmesinden ve Akka'yı muhasara eyledikleri ve Kudüs, Beyrut ve sairenin İbrahim Paşa'ya teb'iyetinden Osman Paşa'nın gelmesi münasib olmayup mezkur Liva'nın Şam Valisi Hacı Ali Paşa'ya tevcihi münasib olacağına ve asilerin hareketına dair Tophane Nazırı sabıkı Şam'a ve memur Ahmed Efendi'nin Sadaret'e arızası.

Tarih: 12/M /1248 (Hicrî), Dosya No:908, Gömlek No:39769,
Fon Kodu: HAT

Ereğli'ye vusulünde Serasker Mehmed Paşa ve Şam Valisi Ali Paşa'nın Hama tarafına tez elden asker göndereceği ve aylıklı askerlerin Lazkiye, İskenderun ve Payas muhafazasına bırakılacağı, Adana'ya vardığında istihkâmlara bakılacağı, zahire gemileri gelmekte çekilmeyeceği.

Tarih: 19/S /1248 (Hicrî), Dosya No:346 Gömlek No:19719/A
Fon Kodu: HAT

Mısırlıların Haleb'e girdiklerine ve Haleb'deki asakirin firar eylediğine ve yakında İbrahim Paşa'nın tarafınıza da geleceğine ve Haleb'den firar eden askerleri yakaladığınız takdirde mükafata nail olacağına dair Vali-i Mısır emekdarlarından Urfalı Memo'nun Payas Mütesellimi Musaddık Bey'e gönderdiği mektub.

Tarih: 21/S /1248 (Hicrî), Dosya No:359,Gömlek No:20045/H,
Fon Kodu: HAT

Donanma ile Rodos'a geldiği haber alınmakla muktezi zehair ve mühimmatın donanma himayesine İskenderun ve Lazkiye'ye sevklerine dair ve zehairin İskenderun iskelesine mühimmat ve cephanenin Payas iskelesine ihracına ve donanmanın Kıbrıs civarına tasaddi haberinden muhafaza ve tecrit edilmesine ve Tarsus ve İskenderun'un tahkimi ile Haleb'e tasaddi fikrinde olan Mısıriye'ye karşı tedabir ittihaz olduğuna dair Mısır Serdarı Hüseyin Paşa'nın kaptan paşaya tahrirati.

Tarih: 23/S /1248 (Hicrî), Dosya No:359,Gömlek No:20045/i,
Fon Kodu: HAT

Lazkiye ve İskenderun'a gönderilmek üzere ayrılmış zehairin İskenderun iskelesine ve mühimmat ve cephanenin Payas'a irsal edildiği anlaşılmalı ve Kıbrıs'taki peksimed'in İskenderun'a gönderileceği anlaşılmalı ise de, mezkur peksimedlerin ve şairin Tarsus iskelesine irsali daha münasip bulunduğu dair Hasan Paşa'nın kaptan paşaya tahrirati.

Tarih: 23/S /1248 (Hicrî),Dosya No:352,Gömlek No:19849,Fon
Kodu: HAT

Ordu'nun Payas merhalesine vüsulünde vefat eden Defterdarı Tahir Efendi'nin yerine tayininden arz-ı şükranı mübeyyin Rikab-ı Hümayun Kaymakamlığı'na İbrahim Efendi'nin arızası.

Tarih: 01/Ra/1248 (Hicrî), Dosya No:346, Gömlek No:19719,
Fon Kodu: HAT

İbrahim haininin Haleb'e geldiğine ve Maraş, Rakka ve Meadin-i Hümayun ve havalisine adam ve kağıdlar göndererek ifsada çalıştığına ve emekdarlarından Memo'nun Payas Mütesellimi Musaddık Bey'e gönderdiği mektubun takdim edildiğine ve lazım gelenlere emirler yazılarak İbrahim'in ifsadat yapmaması esbabını tevessül olduğuna dair Serdar-ı Ekrem Hüseyin Paşa'nın arızası.

Tarih: 07/Ra/1248 (Hicrî), Dosya No:359, Gömlek No:20045/L, Fon Kodu: HAT

Donanma maiyyetinde zehair ve mühimmat sefineleri ile Rodos'tan hareketle Kıbrıs'a gelindiğine ve ber-mucib-i emir Lazkiye'ye götürüldüğüne ve Aliş Paşa'dan ve maiyetinden zehairi ihrac etmiyerek Magosa kalesine avdet ve her ne kadar İskenderun ve Payas'a ihraç edilecek ise de oralarından alınacak haberlerden ve Mehmed Ali haininin Kıbrıs'a tasaddi havadisinden mühimmatının Magosa'da alındığına ve tahkimat ve tedabiri mürafaada kusur edilmediğine dair kaptan paşanın serdara tahriratu.

Tarih: 07/Ra/1248 (Hicrî), Dosya No:359, Gömlek No:20045/N, Fon Kodu: HAT

Donanma maiyetine zehair ve mühimmat sefineleri ile Kıbrıs'a gelinerek İskenderun ve Lazkiye iskelelerine tertip ve irsal olunmuş ise de Lazkiye'deki Aliş Paşa'nın vaziyetinden adem-i emniyete binaen zehair ihrac edilmiyerek Kıbrıs'a iade edildiği ve tabyaların ihrac edilmiyerek Kıbrıs'a iade edildiğine ve tabyaların ve takviyeden sonra Tarsus ve Payas iskelelerine gönderileceğine dair kaptan paşanın serdara arızası.

Tarih: 14/Ra/1248 (Hicrî), Dosya No:359, Gömlek No:20045, Fon Kodu: HAT

Donanma maiyyetinde tüccar sefaini ile zehair ve mühimmat Rodos'tan hareket ettirilmiş ise de Lazkiye, Suriye'ye ve İskenderun'a ihraç edilmiş iken Magosa'ya avdet ettirildiğine ve zehairin bir kısmının Tarsus iskelesine ve cephane ve mühimmatın Payas'a çıkarıldığına; Mehmed Ali'nin sefaini Kıbrıs civarına gelmekle tedabir-i lazimenin ittihazıyla Mekri limanına geldiğine dair kaptan paşanın tahirat hülasası.

Tarih: 29/Z /1248 (Hicrî), Dosya No:359, Gömlek No:20045/M, Fon Kodu: HAT

Kıbrıs'taki peksimet ve şairin İskenderun ve cephane ve mühimmatın Payas iskelelerine irsaline ve muktezi topların irsal edileceğine ve ber-mucib-i emir İskenderun yerine Tarsus iskelesine çıkarılmasına ve oraların ve Antakya sevhilinin tahkikinde alınan malumata dair kaptan paşanın serdara yazdığı tahrirat sureti. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1248 (Hicri),Dosya No:355,Gömlek No:19926,Fon Kodu: HAT

Sayda Valisini Abdullah Paşa'nın İstanbul'dan gönderilen tatar ağasının Akka'ya giremediğine ve Haleb valisinin inhası üzerine Payas mütesellimine yazılacak emrin tehirine ve Adana mütesellimi emrinde çalışması. a.g.y.tt

Tarih: 23/R /1249 (Hicri),Dosya No:688,Gömlek No:33372/B,Fon Kodu: HAT

İbrahim Paşa'nın kendisinden istediği birkaç yüz süvari ve saireyi vermediği ve sadakatle hizmet etmekte olduğuna dair Payas Mütesellimi Mustafa Bey'den Karaman Valisi Ali Paşa'ya.

Tarih: 27/L /1249 (Hicri).Dosya No:688,Gömlek No:33372/A,Fon Kodu: HAT

Aneze Urbani'nın Hama ve Humus havalisinde gezdiklerine ve Adana'dan salyane istediklerine ve saireye dair havadisi havi Şam kadısından gelen şukkayı Hassa Feriki Fethi Paşa'ya gönderdiğini ve İbrahim Paşa'nın istediği süvari ve saireyi vermediği hakkında Payas müteselliminden aldığı mektubu da Babıali'ye takdim ettiğini havi Karaman Valisi Seyyid Ali Paşa'dan kethüdasına.

Tarih: 16/Ra/1250 (Hicri),Dosya No:973,Gömlek No:41424/A,Fon Kodu: HAT

Payas'ta Küçük Alioğlu tarafından gelip ibraz-ı sadakate dair olan tahriratın takdim edildiği.

Tarih: 11/R /1250 (Hicri),Dosya No:383,Gömlek No:20609/F,Fon Kodu: HAT

Payas Mütesellimi Küçükalioğlu Mustafa Bey'in iki varakası ve takriri takdim olunduğu ve kendisine Adana eyaleti muhassıllığı tevcih olunsa Mısırlıları Adana'dan tarda muktedir olacağı ve fakat Mısırlılar hakkında gazab-ı padişahi olduğunun icab edenlere anlatılması için kendisinin Urfa'ya gitmesi lazım geleceği ve bu babdaki iradenin kendine bildirilmesi hakkında.

Tarih: 19/C /1250 (Hicrî),Dosya No:1285,Gömlek No:49843/
i,Fon Kodu: HAT

Payas Mütesellimi Mustafa Bey'den Karaman Valisi Ali Paşa'ya gönderilen takrir olup, Lazkiye dağlarının Mısır askerine hücum ederek bozdukları havadisini havidir.

Tarih: 29/Z /1250 (Hicrî),Dosya No:382,Gömlek No:20604/
A,Fon Kodu: HAT

Mısırlı İbrahim'in ara sıra Adana ve Gülek boğazına geldiği ve Gâvurdağı muharebesinde rüesa ile Küçük İbrahim Paşa'nın öldüğü ve askerinin geri çekildiği, Zeytinolu'nun Payas'da İbrahim'in voyvodasını kaçırdığı ve elyevm Adana'da bir kaç bin askeri olduğu ve iki senedenberi askere aylık ve miktar-ı kafi tayinat verilemediği, Gülek boğazında topçusu ve kırk elli kadar Arnavud askeri olduğu hakkında. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1250 (Hicrî),Dosya No:373,Gömlek No:20409,Fon
Kodu: HAT

Payaslı Küçükaliolu Mustafa Bey üzerine gelen Mısırlılarla harp edip her iki taraftan telefata verildiği ve Ali Bey'in Maraş'a savuştuğu ve İbrahim'in Adana'da hasta yattığı hakkında. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1250 (Hicrî),Dosya No:373,Gömlek No:20409/
A,Fon Kodu: HAT

Payaslı Küçükalizade Mustafa Bey üzerine Mısırlıların Adana'dan üç top ile asker çıkardıkları ve bu asker gelmezden evvel Haleb'den Mısırlı Selim Bey gelip muharebe akabinde Mustafa Bey'in Maraş'a kaçtığı ve İbrahim hastalanarak Humus'ta yatarken Mısır'dan vapur gelip İskenderiye'ye gittiği sözleri işitildiği ve Mısır'a gitmeyip Adana'ya yatıyor denildiği hakkında. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1250 (Hicrî),Dosya No:35,Gömlek No:3,Fon
Kodu: DH.SAİD.MEM

Süleyman Hulusi Efendi, Hacı Mustafa Efendi oğlu, 1250 Sivas doğumlu, Payas Habishane Müdürü .

Tarih: 11/Ra/1251 (Hicrî),Dosya No:376,Gömlek No:20471/i,Fon Kodu: HAT

Mısır Serdarı İbrahim'in Adana, Tarsus Gülek taraflarında do-laştığı ve Adana aşairinden parası ile iki bin dört yüz öküz iste-diği, aşairi iskana çalıştığı, Payas tarafı kerestelerinin nakline uğ-raştığı, Kozanoğlu'nu itaate davet ettiği, Adana yollarının kapatıp Gülek boğazını açık bulundurduğu ve Sıdkı Efendi'yi Adana'ya naip tayin ettiği.

Tarih: 15/Ş /1254 (Hicrî),Dosya No:379,Gömlek No:20523/D,Fon Kodu: HAT

İbrahim'in Adana, Maraş ve Payas taraflarında ne güne hareket-i askeriye yaptığına dair.

Tarih: 07/M /1255 (Hicrî),Dosya No:805,Gömlek No:37152/B,Fon Kodu: HAT

Mısırlı İbrahim Paşa'nın Adana, Maraş, Payas ve Sis tarafında-ki bazı icraati ve küçük asker başbuğlarının hareketi ile oralardaki havadisler.

Tarih: 19/M /1255 (Hicrî),Dosya No:376,Gömlek No:20472/A,Fon Kodu: HAT

Arabistan'dan İbrahim'in topladığı askerlerin gece kaçtıkları, aşairin Payas köylerini yağmaladığı İbrahim'in erzak peksimet cem' ettiği ve bahara harp olacak dedikleri Adana başıbozukları-nın defterini istediği hakkında.

Tarih: 29/Ra/1255 (Hicrî) ,Dosya No:128,Gömlek No:6362,Fon Kodu: C..DH..

Emtia Gümrüğü'nden muhassas iki bin beş yüz kuruş maaşın-ın verilmesi hakkında esbak Avlonya Mutasarrıfı Payaslı İsmail Paşa tarafından verilen arzuhal.

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:149,Gömlek No:7443
Fon Kodu: C..DH..

Adana vilayeti dâhilindeki Beylan, Payas, Sis, Kurdkulağı ve Üzeyir'deki eşkıyanın tenkiline ve yolların temizlenmesine Adana Beylerbeyisi Ahmed Paşa'nın memur edildiğine dair hüküm. y.a.g.tt

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:95,Gömlek No:4742,Fon Kodu: C..DH..

Payas Mutasarrıfı ve Havas Ağası olan Küçükalioğlu Halil Maraş'a hücum ile bir çok kimseleri katl ve mallarını yağma, kadın ve kızlara taarruz etmeleri üzerine Maraşlıların Kilis'e kaçtıklarına dair Kilis ulema ve eşrafı tarafından gönderilen mahzar. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:519,Gömlek No:26221,Fon Kodu: C..EV..

Şehid Mehmed Paşa'nın Payas evkafı mütevellisinin hesabı görülmek üzere İstanbul'a ihzarı. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:282,Gömlek No:14370,Fon Kodu: C..EV..

Payas'ta Kozludere karyesinde Üzeyir sancağı mutasarrıfı Halil Paşa'nın müceddeden bina eylediği mescide minber vaziyile cuma ve bayram namazlarını kılmak için izin itası ve hitabetinin Mehmed halifeye tevcihi. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:43,Gömlek No:65,Fon Kodu: DH.SAİDd..

Ahmed Hikmet Bey; 1255 Payas doğumlu, Cebel-i Bereket hanedanından İmam Beyzade İbrahim İmami Bey'in oğlu

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:23,Gömlek No:1148,Fon Kodu: C..ZB..

Payas'ta isyan eden şaki Küçükalioğlu kuvvetini büyüterek Maraş'ı zabt ve Haleb'e yürümek üzere olduğu. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:22,Gömlek No:2366,Fon Kodu: İE.TCT.

Payas kazasında vaki Şeyh Mustafa Medresesi münhal müderrisliğinin meşayihden İbrahim Efendi uhdesine tevcihini natık telhis üzerine sadır olan buyruldu.

Tarih: 29/Z /1255 (Hicrî),Dosya No:1627,Gömlek No:19,Fon Kodu: HAT

Payas ve Gar-ı Beyaz taraflarında faaliyetini sürdüren eşkiya Küçükalioğlu Dede Bey'in yakalanarak surre-i hümayun ile hacıların geçiş yollarının emniyete alınması için Adana Valisi Mustafa Paşa ile Haleb Valisi Celal Paşa'nın birlikte hareket etmeleri. a.g.y.tt

Tarih: 06/C /1258 (Hicrî),Dosya No:29,Gömlek No:1395,Fon Kodu: C..ML..

Tanzimat-ı Hayriye icabınca maktuan ihalesi irade-i seniyye icabından olan gümrüklerden Adana, Tarsus ve Payas gümrüklerinin 1850 kese bedel ile Adanalı Müftüzade Nafi Efendi'ye ihalesi istizanı.

Tarih: 29/Ca /1259 (Hicrî),Dosya No:500,Gömlek No:20310,Fon Kodu: C..ML..

Adana, Payas ve Tarsus Gümrükleri, bin sekiz yüz elli kese bedel ile Adanalı Müftüzade Nafi Efendi'ye ihale edilmiş olduğundan bir kazadan diğer bir kazaya nakl olunacak ve gümrüğe tabi olmayan zahirelerden gümrük resmi alınması. g.tt

Tarih: 04/R /1260 (Hicrî),Dosya No:86,Gömlek No:4328,Fon Kodu: İ..DH..

Payas Kaymakamı Küçükalioğlu Mustafa Bey'in hoşça gitmeyen hareketlerine dair.

Tarih: 25/M /1261 (Hicrî),Dosya No:63,Gömlek No:1198 Fon Kodu: İ..MVL.

Haleb'de ikamet üzere olan Payas sabık Mütesellimi Mustafa Bey'in biraderzade ve bazı avenesinin o havaliden uzaklaştırılması.

Tarih: 21/B /1261 (Hicrî),Dosya No:26,Gömlek No:18,Fon Kodu: A.}MKT.

Azir Sancağı ahâlisinden Veys oğlu Hasan ile İmam Bey'in halka yaptıkları zulûmün önlenmesi ve halkın rahata kavuşturulmasından dolayı Payas Kaymakamlığının teşekkür mazbatası.

Tarih: 29/Z /1261 (Hicrî),Dosya No:13,Gömlek No:23,Fon Kodu: DH.SAİDd...

Müştak Bey; 1261 İstanbul doğumlu, Payas Sancağı Kaymakamı Ahmed Said Bey'in oğlu

Tarih: 08/Ca/1262 (Hicrî),Dosya No:5,Gömlek No:32,Fon Kodu: MVL

Adana mülhakatından Aziz sancağının Payas ahalisinden olub vuku bulan suçlarına mebni muvakkaten Kıbrıs adasına sürgün edilmiş olan İmam Bey, Hasan Ağa ve Hasan Efendi'nin af ve ıtlakları. (4. Anadolu)

Tarih: 07/Z /1262 (Hicrî),Dosya No:4,Gömlek No:92,Fon Kodu: A.}MKT.DV..

Halik Kavas adlı şahsın Ayvacık kazasına bağlı Payaslı köyünden Menkeci Çavuşoğlu nam zımmideki alacağının mahkeme yoluyla tahsil ettirilmesine dair Biga mutasarrıfına şukka.

Tarih: 11/Ş /1264 (Hicrî),Dosya No:139,Gömlek No:55,Fon Kodu: A.}MKT.

Tarsus'da mukim Episna adlı İngiliz tüccarının Payas Mütesellimi Musaddak Bey ile olan bir satın alma meselesinden dolayı anlaşmazlığa düştüklerine ve tüccarın haksız olduğuna dair Konya Valisi Hasan Hakkı'nın tahriri.

Tarih: 20/L /1264 (Hicrî),Dosya No:149,Gömlek No:41,Fon Kodu: A.}MKT.

Tarsus'ta mukim İngiltereli Episca'nın Payas Mütesellimi Musaddak Bey'den alacağının tesviye olunmasına dair Konya valisine şukka.

Tarih: 28/L /1264 (Hicrî),Dosya No:151,Gömlek No:57,Fon Kodu: A.}MKT.

İngiliz tebeasından tarsus'ta mukim Episcanam tacirin Adana ahalisinden müteveffa Arnavud Nezir vasıtasıyla Payas mütesellimi Musaddak Bey'den satın aldığı susamın kıymetinden dolayı meydana gelen münazaanın tesviyesine dair Sadrazam Mustafa Reşid Paşa'nın Konya valisine şukkası.

Tarih: 09/Za/1265 (Hicrî), Dosya No:226, Gömlek No:90/ /5, Fon Kodu: A.)MKT.

Tarsus'ta mukim İngiliz tebealı İpsiha nam tacir ile Payas Mütesellimi Musaddık Bey arasındaki susam davasına ait evrakın buldurulmasına dair Hasan Hakkı'nın yazısı.

Tarih: 21/Z /1265 (Hicrî), Dosya No:233, Gömlek No:78, Fon Kodu: A.)MKT.

Kurdkulağı, Payas ve Karamut Hanları'nın tamiri, Karanlık Kuyu ile Kurdkulağı arasındaki vadiye ve İskenderun ile Beylan arasındaki dağa birer han inşa edilmesinin çok faydalı olacağını ifade eden Sayda Valisi Vamık Paşa'nın tahriratı.

Tarih: 01/Ra/1266 (Hicrî), Dosya No:6, Gömlek No:30, Fon Kodu: A.)MKT.UM..

Halka zulüm eden Cevdet Beyoğullarından kaza işlerinde görev almalarının men'edilmesi ve Payaslı zâde Abdülhalim Bey tarafından himaye edilmelerinin önlenmesi hakkında Amasya Sancağı'na bağlı Gedekara Kazası ahalisinin mahzarı.

Tarih: 07/Ra/1266 (Hicrî), Dosya No:57, Gömlek No:68, Fon Kodu: A.)DVN.

Antakya, Payas, Kuşdağı ve Bilan'da mütemekkin olan Ermenilerin mezheb işlerine bakmak için Gabril Piskopos gönderildiğinden, fermanın irsal olunmasına dair Ermeni patriğinin arzuhalisi, emsal, şürut ve iktiza kaydı.

Tarih: 16/Ca/1266 (Hicrî), Dosya No:25, Gömlek No:91, Fon Kodu: A.)MKT.DV..

Saruhan'a bağlı Manisa'nın Payaslı köyünde Hasan Fehmi Efendi'nin mutasarrıf olduğu çiftlik ile Yakub Paşa'nın mütevelisi olduğu Sadi Ahmed Paşa Vakfı'nın sınırlarının hududnameye göre belirlenmesine dair Aydın valisine şukka.

Tarih: 04/M /1268 (Hicrî), Dosya No:44, Gömlek No:100, Fon Kodu: A.)MKT.DV..

Rüstem Efendi'nin Payas ahalisinde olan alacağının tahsili.

Tarih: 27/Ra/1268 (Hicrî),Dosya No:92,Gömlek No:7, Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Payas Eski Mültezimi Rüstem Efendi'nin Adana Zabtiye Bölükbaşısı Ali Ağa'daki alacağının tahsili.

Tarih: 10/B / 1268 (Hicrî), Dosya No:236 ,Gömlek No:8281, Fon Kodu: İ..MVL.

Payas Kaymakamı mensubatından Ömer Bey'in sürgün edilmesi.

Tarih: 28/B / 1268 (Hicrî),Dosya No:53,Gömlek No:13,Fon Kodu: A.}MKT.MVL.

Payas Kaymakamlığı mensubatından Ömer Bey'in Tarsus'a sürülmesi ve Adana Karantina Memurları'nın maaşlarının zamanında ödenmesi.

Tarih: 07/N / 1268 (Hicrî),Dosya No:250,Gömlek No:48,Fon Kodu: MVL

Payaslı Yusuf ve Ömer beylerin uygunsuzlukları yüzünden İçel taraflarına naklolunmaları. (7. Mühimme)

Tarih: 27/M / 1269 (Hicrî),Dosya No:252,Gömlek No:9262,Fon Kodu: İ..MVL.

Payas karantina müdürü Ömer'in sürgünden kurtarılması.

Tarih: 04/Ş / 1269 (Hicrî),Dosya No:134,Gömlek No:98,Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Aziz Kaymakamı Mustafa Bey'in muhasebesinin görüldüğü ayrıca Payaslı Ömer ve Yusuf ile muhakemelerinin yapıldığı.

Tarih: 14/Ş / 1269 (Hicrî),Dosya No:135,Gömlek No:88,Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Halka zulmeden sabık meclis azası Payaslıoğlu Halim Efendi'nin durumunun tahkiki.

Tarih: 15/Ş / 1269 (Hicrî),Dosya No:137,Gömlek No:60,Fon Kodu: MVL

Amasya ahalisinden Payaslıoğlu Abdulhalim Ağa'nın Amasya Meclisi'ne aza tayin olunması için arzuhal verdiği. (17. Adi)

Tarih: 29/Z /1269 (Hicrî), Dosya No:128,Gömlek No:159,Fon Kodu: DH.SAİDd...

Agob Efendi; 1269 Gürün doğumlu, Payas Rüsumat Memuru Agob Efendi'nin oğlu

Tarih: 19/B /1270 (Hicrî), Dosya No:303,Gömlek No:12417, Fon Kodu: İ..MVL.

Defterhane ketebesinden olup İskenderun ve Üzeyir sancağı arazisini taksim ile tapu nizamını icraya memur Nihali Efendi daha sonra Payas'a geldiğinden bu usulün Payas, Adana ve Tarsus sancaklarında da icrası.

Tarih: 29/Z /1270 (Hicrî),Dosya No:61,Gömlek No:233,Fon Kodu: DH.SAİDd...

İsmail Hakkı Efendi; 1270 Payas doğumlu, Zürradan Ali Yeğenzade İsmail Ağa'nın oğlu

Tarih: 07/S /1274 (Hicrî),Dosya No:208,Gömlek No:94,Fon Kodu: HR.MKT.

Payas Kazası meclis azalığına Boyacı Artin'in tayini.

Tarih: 20/Ca/1274 (Hicrî),Dosya No:304,Gömlek No:46,Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Surre-i Hümayun Sertabibi İbrahim Edhem Efendi'nin Payas sancağında parasını çalanların yakalandığı ve meblağın ortaya çıkarılarak istirdadı.

Tarih: 25/Ra/1275 (Hicrî),Dosya No:331, Gömlek No:91,Fon Kodu: A.}MKT.UM..

İstabl-ı Âmire Müdürlüğü payeli Mültezim Abdülhalim Bey'in, Adana Âşârı bedelinden Payaslı Ahmed Beyzadeler ve ahalideki alacaklarının tahsili.

Tarih: 15/M /1276 (Hicrî), Dosya No:140,Gömlek No:39,Fon Kodu: A.}MKT.DV..

Gelibolulu Markar'ın Debre'nin Yenice karyesi sakinlerinden Payasioğlu Oftim ve kardeşi Yovan zimmetlerindeki alacağının tahsili.

Tarih: 01/Za/1276 (Hicrî),Dosya No:18,Gömlek No:810,Fon Kodu: İ.MMS.

Vecihi Paşa ile Ankara sabık Valisi müteveffa Payaslı İsmail Paşa'nın eşi ve kızına maaş tahsisine, Arif ve Cemal Paşaların maaş zamlarına ve Şakir Bey'e üç yüz kuruş maaş verilmesine dair.

Tarih: 21/Za/1276 (Hicrî),Dosya No:409,Gömlek No:75,Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Mektubi-i Hariciye Hulefası mümeyyizlerinden Hurşid Efendi'nin zevcesinin yarı hissesine mutasarrıf olduğu Payas Çiftliği icar bedelinin ortağı Hüsrev Ağa'dan alınarak merkumeye teslimi.

Tarih: 29/Z / 1276 (Hicrî),Dosya No:36,Gömlek No:491,Fon Kodu: DH.SAİDd..

Abdülhalim Hilmi Efendi; 1276 Amasya doğumlu, Amasya Sancağı Defteri Hakani Memuru Payaslı Hocasade el-Hac İsmail Hakkı Efendi'nin oğlu

Tarih: 14/R / 1278 (Hicrî), Dosya No:237,Gömlek No:61, Fon Kodu: A.}MKT.MHM.

Adana'nın Cari köyünde olup Payas köyüne nakl olunan kira-hane ve asakir-i zaptiyeyenin ikamesi için gerekli ev ve ahırların tamiratının Üzeyr Kaymakamı Mustafa Paşa tarafından karşılanacağı.

Tarih: 27/Ca/1278 (Hicrî),Dosya No:521,Gömlek No:47,Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Adana'dan İskenderun'a gelirken Aziz sancağında öldürülen Amerikalı Papazın Payas'da yakalanan katilinin mahkemesinin görülmesi.

Tarih: 29/Z / 1278 (Hicrî), Dosya No:99,Gömlek No:117, Fon Kodu: DH.SAİDd..

Hüseyin Hamdi Efendi; 1278 Payas doğumlu, Hacı Hasan Tahsin Efendi'nin oğlu

Tarih: 29/Z /1279 (Hicrî),Dosya No:9,Gömlek No:613, Fon Kodu: DH.SAİDd...

Misak Efendi; 1279 Payas doğumlu, Kigork oğlu

Tarih: 29/Z /1280 (Hicrî),Dosya No:16,Gömlek No:465,Fon Kodu: DH.SAİDd...

Halil Hilmi Efendi ; 1280 Payas doğumlu, Payas Bidayet Mahkemesi Azası Mehmed Rıza Efendi'nin oğlu

Tarih: 07/C /1281 (Hicrî),Dosya No:457,Gömlek No:45,Fon Kodu: MVL

Uzeyir kaymakamı Mustafa Paşa tarafından Dersaadet'e gönderilen Payaslı İbrahim'in Adana'ya izamına izin verilmesi. (23. İstida)

Tarih: 16/B /1281 (Hicrî),Dosya No:459,Gömlek No:59,Fon Kodu: MVL

Bazı sebeplerden dolayı getirtilen Payas karyeli Dede'nin memleketine dönmesine izin verilmesi. (23. İstida)

Tarih: 07/B /1282 (Hicrî),Dosya No:346,Gömlek No:14,Fon Kodu: A.}MKT.MHM.

Teşkil olunan Kozan Sancağı Kaymakamlığı'nda görevlendirilenlerin maaş ve tayinatlarının Hazine'ce ödenmesi gerektiği. Payas hanedanından İmam Bey ile Andırın Nahiyesi Müdürü Osman Bey'e Kapuculuk ve İstabl-ı Amire payeleri, Maraş Mal Katibi Nuri Efendi'ye 4., İskenderun Müdürü Ahmed ve Bilan Kazası Mal Katibi Ali Efendiler'e ise 5. rütbeden Mecidiye Nişanları ve Kozan-ı Şarki Müdürü Hüseyin Efendi'ye rütbe-i salise tevcih olunduğu.

Tarih: 14/B /1282 (Hicrî),Dosya No:715,Gömlek No:81,Fon Kodu: MVL

Kertel adlı köyün doğusundan akarken Mısdık Paşa tarafından mecrası değiştirilip üzerine değirmenler kurulduğu için hem Payas'ın susuz hem de eski mecrasındaki vakıf değirmenlerin atıl kaldığı bildirilen nehrin kadim mecrasına döndürülmesi. (2. Anadolu)

Tarih: 25/Ş /1282 (Hicrî),Dosya No:35,Gömlek No:85,Fon Kodu: Y..EE..

Payas'ta bulunan Arnavut askerlerinin 1281 senesi Kanunusani ayındaki maaş miktarlarıyla tayinat bedellerini gösterir liste.

Tarih: 16/Za/1282 (Hicrî),Dosya No:1059,Gömlek No:29,Fon Kodu: MVL

Payas Kaymakamlığı'na bir nüsha düsturun irsali. (1. Haleb)

Tarih: 29/Z /1282 (Hicrî),Dosya No:50,Gömlek No:45,Fon Kodu: DH.SAİDd..

Mehmed Hamdi Efendi; 1282 İstanbul doğumlu, Payas Kaymakamı Keskinzade İbrahim Hilmi Efendi'nin oğlu

Tarih: 29/Z /1282 (Hicrî),Dosya No:137,Gömlek No:389,Fon Kodu: DH.SAİDd..

İstefan Efendi; 1282 Payas doğumlu, Payas ahalisinden Ortodoks Kundakçı İsa Ağa'nın oğlu

Tarih: 26/M /1283 (Hicrî),Dosya No:554,Gömlek No:24880,Fon Kodu: İ..MVL.

Payas kazasındaki gümrük mahallinin tamiri.

Tarih: 25/S /1283 (Hicrî),Dosya No:551,Gömlek No:38348,Fon Kodu: İ..DH..

Uhdesine Anadolu Payasi verilen Necib Efendi ve saireye nişan verilmesi.

Tarih: 09/Ra/1283 (Hicrî),Dosya No:360,Gömlek No:76,Fon Kodu: A.ıMKT.MHM.

Tacirli ve Cerid Aşiretleri'nin Adana'ya bağlı Payas Sancağı'nda Bağburnu ve Pazaryeri adlı mahallere yerleştirilerek köyler oluşturulması.

Tarih: 11/R /1283 (Hicrî),Dosya No:1059,Gömlek No:34,Fon Kodu: MVL

Payas sancağı kışla ve hükümet konağının tamirinden ve eşkıya takımının tedibinden dolayı teşekkürü havi verilen mahzarın gönderildiği. (1. Haleb)

Tarih: 25/R /1283 (Hicrî),Dosya No:559,Gömlek No:25130,Fon Kodu: İ..MVL.

Maraş, Adana, Kozan ve Payas sancaklarına tabi aşiretlerin iskân edildiği.

Tarih: 08/Ca/1283 (Hicrî),Dosya No:1059,Gömlek No:59,Fon Kodu: MVL

Payas sancağında ceyhun nehri civarında meskûn muhacirin için bir cami-i şerif inşası. (1. Haleb)

Tarih: 28/C /1283 (Hicrî),Dosya No:367,Gömlek No:7,Fon Kodu: A.)MKT.MHM.

Halep'in Payas kasabasında tamir ve tahkim edilmiş olan kale için top ile muayyen miktarda asker talebi.

Tarih: 04/L /1283 (Hicrî),Dosya No:373,Gömlek No:84,Fon Kodu: A.)MKT.MHM.

Halep'ten Payas'a gitmekte olan kervanlardan alınmakta olan Payas Bâcı'nın lağvedildiği.

Tarih: 22/L /1283 (Hicrî),Dosya No:1035,Gömlek No:59,Fon Kodu: MVL

Haleb dahilinde Beylan ve Osmaniye kazalarından mürekkeb teşkil olunan Payas sancağı tahrir vergisi hakkında Maliye Nezareti'nin tezkiresi. (4. Hazain)

Tarih: 07/M /1284 (Hicrî),Dosya No:1060,Gömlek No:106,Fon Kodu: MVL

Payas kazasının tahririnin bittiği ve tanzim olunan defterlerin postaya verilerek gönderildiği. (1. Haleb)

Tarih: 21/S /1284 (Hicrî),Dosya No:385,Gömlek No:74,Fon Kodu: A.)MKT.MHM.

Halep'te maaşlarda düzenleme yapılarak tasarrufa gidilmiş; kaymakam muavini adıyla vazifeli merkez müdürlükleri kaldırılmaya çalışılıyorsa da şimdilik durumun müsait olmadığı, Payas ve Kozan kaymakamlarının maaşlarının bölgenin yeni durumu sebebi ile artırılması.

Tarih: 01/Ra/1284 (Hicrî),Dosya No:386, Gömlek No:89, Fon Kodu: A.}MKT.MHM.

Bereket Dağı eşkıyasının Payas Caddesi'ne saldırılarını nasıl püskürtüldüğüne dair gelen tahriratın incelendiği.

Tarih: 25/Ş /1284 (Hicrî), Dosya No:583, Gömlek No:26168, Fon Kodu: İ..MVL.

Haleb vilayeti ve mülhakatından Payas sancağına tabi İskenderun kasabasının vergisine dair.

Tarih: 09/N /1284 (Hicrî), Dosya No:558, Gömlek No:10, Fon Kodu: MVL

Payas Kazası esbak Kaymakamı Mustafa Efendi'nin Payas'ta bulunan hanesinin satılmasıyla kendisine Dersaadet'te hane verilmesine dair arzuhalı. (17. İstida)

Tarih: 16/M /1285 (Hicrî), Dosya No:407, Gömlek No:5,Fon Kodu: A.}MKT.MHM.

Tarih: 23/M /1285 (Hicrî),Dosya No:3, Gömlek No:145, Fon Kodu: İ..ŞD..

Payas sancağı Beylan kazasında bulunan İskenderun kirahanesinin ihalesi.

Tarih: 10/S /1285 (Hicrî),Dosya No:409,Gömlek No:37,Fon Kodu: A.}MKT.MHM.

Maraş, Kozan, Payas ve Ayıntab'a mutasarrıf ve kaymakam tayini.

Tarih: 04/C /1285 (Hicrî),Dosya No:233,Gömlek No:13790,Fon Kodu: İ..HR..

Antakya ve Payas murahhassası efendilere nişan verilmesi.

Tarih: 07/C /1285 (Hicrî),Dosya No:421,Gömlek No:40,Fon Kodu: A.}MKT.MHM.

Maraş Zabtiye Taburu Yüzbaşısı Ali Efendi'nin Payas Jandar-masına Binbaşı olarak tayini.

Tarih: 07/Ş /1285 (Hicrî),Dosya No:427,Gömlek No:41,Fon Kodu: A.)MKT.MHM.

Haleb ıslahatı sırasında Dersaadet'e getirilen Payaslı Arsuğ Paşa'ya ailesinin kasreti sebebiyle tahsis olunan maaşın beşbin kuruşa çıkarılması.

Tarih: 27/L /1285 (Hicrî),Dosya No:434 G ö m l e k No:79,Fon Kodu: A.)MKT.MHM.

Afşar Aşireti ile Çerkes muhacirlerinden Çukurova, Adana, Payas ve Kozan taraflarına gitmekte olanların men edilmeleri, giden oldu ise mahallerine döndürülmeleri.

Tarih: 29/Z /1285 (Hicrî),Dosya No: Gömlek No:536,Fon Kodu: HRT.h..

Harita-i Vilayet-i Haleb. Hazırlayanlar: Fırka-i İslahiye'de Cevdet Paşa tarafından başlatılarak Erkan-ı Harbiye marifetiyle parça parça yaptırılarak Edirne, Maraş, Kozan ve Payas sancakları Erkan-ı Harb kaimakamlarından Hüseyin Hüsnî Bey ve Haleb ve Urfa ve Deyr cihetleri V. Ordu-yı Hümayun Haleb mevkiinde bulunan Süvari IV. Alay yüzbaşlarından Said Efendi marifetiyle tashih edilmiştir. Bez üzerine yapıştırılmış 16 pafta. a.g.y.tt, EHT (Ölçek 1/450000)

Tarih: 07/C /1286 (Hicrî),Dosya No:598,Gömlek No:41673,Fon Kodu: İ..DH..

Payas ile Adana arasında bulunan suların def'i için mühendis gönderilmesi.

Tarih: 03/B /1286 (Hicrî),Dosya No:2850,Gömlek No:25,Fon Kodu: ŞD.

Fatih Komisyonu Azası İmam İbrahim Bey'in Payas'taki arazi-sinin senetlerinin yenilenmesi için külliyetli harç talep edildiğinden durumun düzeltilmesi hakkındaki arzuhalî. (İstida 1)

Tarih: 03/B /1286 (Hicrî),Dosya No:2851,Gömlek No:26,Fon Kodu: ŞD.

Silahşöran-ı Hassa'dan muhrec Payaslı Ahmed Ağa'nın bir hizmetle kayırılması. (İstida 1)

Tarih: 05/B / 1286 (Hicrî), Dosya No:600, Gömlek No:41817, Fon Kodu: İ..DH..

Payas ile Adana arasındaki düz arazide biriken suların ıslahatı.

Tarih: 12/C / 1287 (Hicrî), Dosya No:619, Gömlek No:43058, Fon Kodu: İ..DH..

Rüsumat Muhasebe Kalemi Mümeyyiz-i Evveli Nuri Efendi ile Kozandağı'nın ıslahatı sırasında İstanbul'a celbedilen Payaslı İmam Beyzade Ahmed ve Ali Beylere maaş tahsisi.

Tarih: 18/Z / 1213 (Hicrî), Dosya No:84, Gömlek No:3928, Fon Kodu: C..AS..

Aziz Sancağı sevhilindeki Payas Kalesi'nin top, topçu ve cebehane mühimmatı ile Merkez ve Ayas Kaleleri'nin mühimmatı, tamirata muhtaç oldukları ve iktiza eden masarının itası.

Tarih: 12/B / 1211 (Hicrî), Dosya No:579, Gömlek No:23788, Fon Kodu: C..ML..

Mirimirandan Aziz sancağı Mutasarrıfı Küçükhalioğlu Halil Paşa'nın berveçhi maaş uhdesinde bulunan, İfraz-ı Zülkaderiye ve tevabii mukataasından reayasının muhtelif mahallerde sakin olmalarına mebni, para alamadığını beyan eylediğinden ve aldığından şüphe olmadığından mezkûr mukataanın hâsılatına ve reayasının nerelerde sakin olduklarına ve ellerindeki eda tezkerelerine dair tahkikat icrası için, Cabbarzade Süleyman Bey'e emir yazılması.

Tarih: 29/Z / 1255 (Hicrî), Dosya No:135, Gömlek No:6750
Fon Kodu: C..EV..

Aziz sancağı mutasarrıfı Seyyid Halil Paşa tarafından Çukurobad civarındaki bir mescide minber konmasından, Cuma ve Bayram namazları kılınmasına müsaade verildiği. a.g.y.tt

Tarih: 29/Z / 1255 (Hicrî), Dosya No:535, Gömlek No:27042, Fon Kodu: C..EV..

Aziz sancağında Fasıllı karyesinde mezkur sancak mutasarrıfı Mirimiran'dan Küçük Alizade Seyyid Halil Paşa'nın bina eylediği mescide minber vazına müsaade ve hitabetinin tevcih olunduğu. (H.Hümayun vardır) a.g.y.tt

Adana'nın Aziz Sancağı Ocaklı Köyü Muhtarı Karabeyzade İbrahim'in evini basarak mallarını gasbeden ve bir adamın ölmesine sebep olan sabık muhtar Veysoğlu ve Çay Köyü Muhtarı İmamoğlu ile Hasan hakkında gerekenin yapılmasına dair Adana Mutasarrıfı Arif Paşa ile Kıbrıs Hazinesi naibine hüküm.

Tarih: 08/Ca/1262 (Hicrî) Dosya No:5 Gömlek No:32 Fon Kodu: MVL

Adana mülhakatından Aziz sancağının Payas ahalisinden olub vuku bulan suçlarına mebni muvakkaten Kıbrıs adasına sürgün edilmiş olan İmam Bey,

Tarih: 14/C /1266 (Hicrî),Dosya No:6,Gömlek No:9,Fon Kodu: A.}MKT.NZD.

Aziz sancağına bağlı köylerin tahrir-i nüfusunun nasıl olacağına dair Adana valisinden gelen mazbatanın gönderildiğine dair Seraskerlik'e tezkire.

Tarih: 04/L /1268 (Hicrî),Dosya No:241,Gömlek No:8623,Fon Kodu: İ..MVL.

Adana'nın Aziz sancağında Tacirli Aşireti'nin iskânı ve Adana valisinin Maraş canibine gitmesi.

Tarih: 21/Ra/1271 (Hicrî),Dosya No:320,Gömlek No:13617,Fon Kodu: İ..MVL.

Adana eyaletine tabi Aziz Sancağı Kaymakamı Küçekoğlu Ali Mustafa Bey'in azli ve zimmeti.

Tarih: 14/M /1273 (Hicrî),Dosya No:358,Gömlek No:15720,Fon Kodu: İ..MVL.

Aziz sancağı kaymakamlığının Mustafa Paşa'ya ihalesine dair.

Tarih: 01/Ra/1273 (Hicrî),Dosya No:24,Gömlek No:79,Fon Kodu: A.}TŞF.

Kendisine Aziz Sancağı Kaymakamlığı tevcih olunan Seyyid Mustafa'nın teşekkürlerini havi yazısı.

Tarih: 13/Ra/1273 (Hicrî), Dosya No:260,Gömlek No:21,Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Aziz Sancağı Kaymakamlığı'na Mustafa Paşa'nın tayin edildiği.

Tarih: 07/M /1274 (Hicrî), Dosya No:751, Gömlek No:12 Fon Kodu: MVL

Aziz sancağında geşt ü gûzar eden Vangel Mumi ve Karaca Osman adlı şakilerin yakalanması hususunun kaymakamına havalesi. (1. Arabistan)

Tarih: 20/M /1275 (Hicrî) Dosya No:323, Gömlek No:83, Fon Kodu: A.}MKT.UM..

Aziziye sancağı ve civarında asayişin ikmali için gerekli tedbirleri havi talimatın gönderildiği ve bunun tatbikiyle asayişün sağlanması.

Tarih: 20/M /1275 (Hicrî) Dosya No:751 Gömlek No:24, Fon Kodu: MVL

Adana'ya tabi Aziz sancağının taht-ı zabıtaya konulduğu ve yol emniyetinin de sağlandığı. (1. Arabistan)